SOLDATUL

Nr. 256 | APARE MARŢEA, JOIA şi SAMBĂTA | Foaie de lămuriri şi informaţii pentru ostaşi | REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA STR. SARINDAR Nr. 5-7-9 BUCUREŞTI

SPIRITUL FRONTULUI

In corespondenţa noastră de fiecare zi, care ne aduce, ca o resfirare primăvăratecă de ape sufleteşti, mereu noui înfăţişeri ale cugetului românesc, ca să rodească ogorul acesta în care lucrăm cu dragă tragere de inimă, dădurăm deunăzi de o scrisoare de un interes deosebit prin spiritul şi înţelesul ei. Ne scrie o învăţătoare din Basarabia, că a căpătat dela un ostaş întors de pe front, câteva numere din ziarul „Soldatul" şi că din lectura lui la orele de educaţie cu şcolarii mai mari din clasele cursului complimentar a avut mulţumirea să constate rezultate neobicinuit de satisfăcătoare. Copiii, ne spune în continuare scrisoarea, au vorbit probabil cu entuziasm în familiile lor despre faptele de arme ale vitejilor noştri ostaşi, au povestit bunele sfaturi şi învăţături auzite la orele de educaţie, că nu mult după aceea, gospodarii cei mai de frunte ai satului au venit la şcoală şi au cerut, din propriul lor îndemn, să li se ţină şi lor sezători cu lecturi din ziarul „Soldatul".

Nu ne îngânfăm să tragem din această comunicare spuză pe nemernica noastră turtă. Lucrând în redacţia acestui ziar ostăşesc, noi înşine ostaşi puşi la treabă după priceperea şi pregătirea noastră, ne-am făcut datoria să înfăţişem aici cu credinţă, dar şi cu râvnă curată, fapta noastră românească din acest războiu de mândrie şi de dreptate.. Ceeace a stârnit în vrednicul sat basarabean atâta însufleţire populară nu este meritul nostru în nici un chip, ci este spiritul frontului care se oglindeşte întreg şi în toată nobila lui întruchipare în ziarul „Soldatul". Acest spirit al frontului şi-a găsit ecou în sufletele copiilor şi în minţile aşezate ale gospodarilor din îndepărtatul sat basarabean şi lui îi datorăm bucuroasa veste pe care ne-o dădea scrisoarea.

E însă în această împrejurare şi o foarte preţioasă verificare. Manifestaţiuni în acelaş sens, noi am mai avut prilejul să înregistrăm şi chiar dacă ele nu erau atât de lămurite şi complecte, duceau la aceleaşi concluzii. Ni s'a cerut ziarul din foarte multe părţi ale ţării şi am răspuns pe cât ne-au îngăduit puterile. Un invalid din Banat ne scria, că în lectura ziarului „Soldatul" uită că şi-a lăsat un picior undeva, într'un spital.

Un pensionar din Buzău, ne mărturisea, că din îndemnul frontului a aflat izvoare noui de energie, ca să muncească şi să dea contribuţia lui reală la izbânda noastră de mâine. Arhiva noastră e plină de asemenea documente, cari dovedesc în primul rând, că războiul acesta a pus în mişcare toate resorturile naţionale şi că oriunde se află românul în repartiţia rosturilor fiecăruia, ca ostaş în linia de luptă, muncitor în fabrici sau pe ogoare, slujbaş în biurouri sau la calea ferată, cercetător în laboratoare sau dascăl la catedră, cugetul lui e mereu acelaş, viu de simţul datoriei şi neostenit.

Iar această armonioasă înţelegere a rosturilor noastre româneşti în războiu este, întreagă, opera armatei, e spiritul frontului, care garantează biruinţa noastră din Răsărit şi de aici de acasă.

D. I. Cucu

Intr'un post de pază, vânătorii de munte români au o clipă de răgaz (S.M.P.)

INTRE GENERALUL IARNĂ ŞI MAREŞALUL STALIN

Sforţarea pe care armata roşie a fost silită s'o facă întreprinzând ofensiva din iarna aceasta, a costat nenumărate vieţi omeneşti şi destul material de războ| distrus, ce nu vor mai putea fi înlocuiţi nicio-dată.

Conducătorii roşii, ai tuturor crimelor şi ai teroarei, cari vreme de 25 de ani au chinuit acel popor de 180 de milioane suflete, trebuiau apăraţi şi puşi în siguranţă, împreună cu tovarăşii uneltirilor şi ai vărsării de sânge, comuniştii de pretutindeni.

In scopul acesta, când se urmărea îngenunchiarea lumii şi bolşevismul trebuia să ajungă stăpân, puţin interesau milioanele de oameni trimise la moarte şi tot atât de puţin contau pentru puternicii Kremlinului, suferinţele, mizeria şi foamea în care se sbate acea mulţime de naţii adunate pe pământul Rusiei...

Cu toate aceste jertfe, făcute pe front şi în spatele frontului după aproape 4 luni de opintiri disperate, rezultatele încep să se vadă din ce în ce mai mici...

Afară de câştigul de teren, prea puţin însemnat faţă de pierderile suferite, ofensiva sovietică a marelui general Iarnă se dovedeşte pe fiece zi tot mai puţin spornică.

Nu se poate întocmi încă, până acum, o socoteală a luptelor date în această ofensivă, dar în momentul de faţă, în mai toate sectoarele de luptă, iniţiativa este de partea armatei germane.

Ca în mai toate încercările lor, bolşevicii n'au reuşit să scoată ceva hotăritor din micile isbânzi pe cari le-au avut în prima epocă a ofensivei de iarnă. Toţi mareşalii, toţi generalii şi comandanţii roşii s'au dovedit în neputinţă să oprească destinul nimicitor al atacului german şi nici să pregătească o soartă mai bună armatei lor de aci înainte.

Inaintarea armatei sovietice, mult superioară ca număr în oameni şi material, cu mari masse de tancuri şi tunuri, cum nu s'a pomenit nici odată în istoria luptelor de până acum, a fost oprită, înainte încă de a se termina anotimpul greoiu şi urmările sale imediate.

Pericolul despărţirii armatelor aliate din Caucaz de restul frontului, a impus rezistenţa dela Stalingrad, datorită căreia s'a putut întârzia înaintarea rusească, izbutind ca acestea să se fixeze pe un nou front defensiv.

Indrăzneţul plan sovietic de a încercui trupele germane s'a terminat el însuşi cu încercuirea şi nimicirea armatelor sovietice la sud de Harkov şi în bazinul Donetului.

Deasemeni, după sforţări disperate pe care ruşii le-au făcut în sectorul Orel, n'a urmat nici o schimbare în favoarea lor.

Capul de pod din Cuban, pe care ruşii nădăjduiau să-l lichideze încă de acum o lună, capătă pe zi ce trece o însemnătate din ce în ce mai mare, căci îndată ce vremea va fi favorabilă, ofensiva germană îşi va spune din nou cuvântul.

In sectorul Novorosisk, după atacurile închegate şi pline de avânt ale germanilor, trupele ruseşti au fost împinse în mare.

La vest de bazinul industrial al Donetului, contra-ofensiva germană a atins pe un front larg fluviul.

In general, rezistenţa sovietică cedează zi cu zi. E clar ca lumina zilei: că armata roşie se găseşte din nou la mare răspântie.

Dealtfel, acest adevăr îl confirmă, fără să vrea, biroul sovietic de informaţiuni, care publică comunicatul oficial următor din seara zilei de 9 Martie.

„In bazinul Donetului, germanii complectându-şi lipsurile cu încă 12 divizii aduse din Vest, au reuşit să concentreze numai în acest sector 12 divizii de tancuri, o divizie motorizată şi 12 divizii de infanterie. Cu aceste 25 de divizii germanii au întreprins la sfârşitul lunei Februarie contra-atacuri puternice împotriva armatelor noastre ce se apropiau de Nipru. Comandamentul german intenţionează ca prin mişcări de învăluire, să încercuiască şi să distrugă armatele noastre din poziţiile înaintate şi să ocupe sectorul Harcov.

Unităţile noastre de avantgardă au dat lupte crâncene cu un inamic vădit superior numericeşte, iar la timpul oportun, executând ordinul comandamentului suprem, s'au deplasat spre nord-vest, evacuând oraşele: Krasnograd, Lozovaia, Pavlograd, Krasnoarmeiskoie, Kramatorskaia, Barvenkowo, Slaviansk, şi Lisiceansk".

Mareşalul Iarnă, alături de Timoşcenko, Voroşilov şi ceilalţi au dat greş şi de data asta.

Va isbuti să facă ceva noul mareşal al sovietelor, Iosif Visarionovici Stalin, cu o armată decimată în faţă, — cu mizerie, foame şi moarte, în spate?

Va putea să mângâie şi să mulţumească, să îndrepte şi să umple golul celor câteva milioane de oameni căzuţi, al pierderii, a tot ce se strânsese în 25 ani de răbdare şi suferinţă, — un nou mareşal al armatei sovietice?

In războaie, oamenii pot jertfi de dragul Naţiei, pentru apărarea Patriei, a pământului şi a familiei.

Dar în Rusia Sovietică a sosit momentul, că nimeni nu mai vrea a se bate, pentru noul mareşal sovietic, omul tuturor nenorocirilor şi al morţii...

MOBILIZARE AGRICOLĂ

Niciodată o victorie sau o înfrângere n'a avut un rezultat mai hotăritor pentru popoare decât rezultatul pe care îl va avea victoria sau înfrângerea din acest războiu. Miza războaielor tuturor timpurilor a fost întotdeauna mare. De data aceasta însă se pune în joc existenţa, fiinţa sau nefiinţa beligeranţilor. Este firesc deci ca şi sforţările pe care le depun adversarii să fie mai mari decât altădată.

Se vorbeşte de războiul total. Popoarele cuprinse în hora marelui războiu fac într'adevăr totul în vederea acestui războiu total. Mobilizarea tuturor forţelor naţiunilor se face într'un ritm uriaş.

Lupta noastră din răsărit nu este o simplă întrecere între ostaşii noştri şi bolşevici. Avem în faţă pe cel mai înverşunat duşman pe care l-am avut vreodată. Sforţarea noastră pentru a-l răpune pe acest duşman trebuie să fie deci în linia pregătirii pe care le fac toate popoarele. Cel mai important şurub în marea maşinărie a războiului, alături de sufletul soldatului şi armament, este fără îndoială aprovizionarea ţării. O armată flămândă nu se poate bate. O populaţie suferind de foame în dosul frontului va aduce după sine prăbuşirea frontului extern.

Guvernul ţării a înţeles dela început importanţa fiecărei ramuri de activitate şi a luat din timp măsurile necesare pentru ca aprovizionarea ţării să funcţioneze în mod nestingherit.

Agricultura a primit un impuls hotăritor. Nouile mijloace puse la dispoziţia ţăranilor au făcut ca progresul să urmeze un nivel ridicat. Totuşi, vremurile sint prea mari pentru a ne mulţumi numai cu cât s'a obţinut până acum. Deaceia s'au luat noui măsuri, menite să ajute şi mai mult agricultura ţării.

Monitorul Oficial din 15 Martie 1943 publică un decret lege, vizând acest obiectiv important. Noua lege aduce dispoziţiuni pentru mobilizarea agricolă, stabilind obligativitatea muncii pentru bărbaţi şi femei.

Munca în agricultură este obligatorie pentru toţi locuitorii valizi, apţi pentru muncile agricole dela sate sau dela oraşe, cari nu pot justifica că desfăşoară zilnic vreo muncă. Măsura aceasta se aplică femeilor şi bărbaţilor dela vârsta de 12—70 ani, munca efectuându-se după puterea şi aptitudinile fiecăruia.

Deci mobilizarea tuturor forţelor româneşti în vederea maximului de randament. Lenea este exclusă din sânul poporului român. Toţi acei cari până ieri îşi puteau permite luxul de a pierde timpul cu plimbări şi distracţii, se înrolează în marea masă a muncitorilor. Războiul este al tuturor, deci se impune în mod imperios contribuţia tuturor.

Ion Munteanu

Pagina Literară

„DELA CRĂCANĂ, CITIRE"...

de GRIGORE PATRICIU

In vara anului 1918, de-abia demobilizat, găsisem ospitalitate în gospodăria larg-cuprinzătoare a unui boier moldovean, de veche viţă, stăpân a două moşii în ţinutul Sucevei şi al unei păduri în care, nu odată, hăitaşi au scos în bătaia puştilor, ciute, mistreţi şi chiar cerbi. Boierul căruia toţi îi ziceau *„colonelul"* — fiindcă abia de puţine zile schimbase, în haine civile, uniforma de colonel care o purtase pe tot timpul războiului — era un om de duh, având humorul masiv al englejilor, afinat de influenţa spiritului galic. Mesele — cele de seară, mai ales — erau o adevărată sărbătoare pentru noi. Intr'o asemenea împrejurare l'am cunoscut, întâia oară, pe Ion Crăcană. Pe când feciorul ne servea supa, făcând ocolul mesii cu castronul aureolat de aburi bine-mirositori, prin uşa întredeschisă a sufrageriei pătrund, disperat, ţipetele unei femei.

— „Ia vezi, Şloim ce-i afară?" zice, alarmată, către fecior, doamna gazdă, care recunoaşte vocea Paraschivei, cămărăşiţa şi *„persoana grata"* a domniei sale. (Şoim e mai român ca mine şi ca d-ta — îl cheamă Toader Dârcă — dar porecla îi vine dela nasul puţin aquilin, dela părul lui încâlcit şi bătând în auriu şi mai ales, dela pistruii care-i inundă faţa până în albul ochilor). Şloim n'are nevoie să meargă prea departe. In uşă se loveşte piept în piept cu Paraschiva — madam Paraschiva, cum îi zic toţi — care intră cu mâinile la faţă şi bocind ca la mort.

— „Iote sărut mâna, cuconiţă şi conaşule, iote ce mi-o făcut tâlharul de Ghiţă". Şi luând mâinile de pe obraz, lăsă să se vadă două minuscule părăiaşe de sânge. „Oleacă de n'am rămas moartă: că, de nu mă tuchilam gios, drept mă ucidea".

— „Da nu să află conaşule", îndrăzneşte şi Ghiţă, un flăcău de vre-o 17 ani, băgând capul pe uşă. „Nu i-am făcut *nică;* dumnezei o 'nceput, că făcu-ţi şi dregu-ţi. Să spuie şi nea Crăcană, că era faţă: iacă, să-l întrebaţi..."

Colonelul dă afară pe ambii beligeranţi — cu toată intervenţia doamnei, înduioşată de soarta cămărăşiţei — şi trimite să-l cheme pe Crăcană. Un ţigan slab şi nalt ca o prăjină, cu ochii negri, scânteietori şi dinţii orbitor de albi, intră pe uşă, ciocnind milităreşte călcâile bocancilor:

— „Trăiţi, conaşule!" (Crăcană a servit pe stăpânul-său, tot timpul războiului, în calitate de ordonanţă personală. Formula lui de politeţă e *„trăiţi!"* şi de-abia a isbutit, cu multă trudă, să-i schimbe boerului, apelaţiunea de „domnule colonel" în aceia de „conaşule".

— „Mihai", se roagă doamna în franţuzeşte, „dă-l afară te rog: ştii ce slobod e la gură". Dar colonelul care ţinea să ne dea o reprezentaţie de gală, nici nu vrea să audă.

— „Ascultă ici, măi Crăcană. Uită-te la mine, nu te uita la cuconiţa. Să spui tu drept — auzi tu? şi să spui tot, tot, cum a fost dela început"

— „Apoi, conaşule di la 'nceput o fost aşa: Dumneaei, madama Paraşchiva, zice: Lasă, măi, câinile 'n pace — că dumnealui, domnu Biţă, se giuca cu *Haiducu* lui Coca Miţu —". (Din contactul cu înaltele feţe milităreşti, ruşi şi polonezi, cari s'au perindat prin casa dela Fălticeni a colonelului, Crăcană a rămas cu meteahna unei politeţi excesive, pronunţând *„Biţă"* în loc de Ghiţă şi însoţind când vorbia cu stăpânii săi, numele oricărei persoane absente, de atributele: *„domnu"* sau *„madame"*). „Da domnu Biţă, dicolo: — Ci-i, câinile dumitale, ori ţi-ai făcut şi dumneata, acuma, stăpână în casă? Madama Paraschiva zăci: — Ştergeţi măi mucii di la nas întâi şi pi urmă să vorbeşti cu mini. Şi domnu Biţă atunci, i-o zăs aşa. Zăce: — Scroafo! Da dumneaiei scroafa, ista şi eu, madama Paraschiva..."

— „Vai Mihai, cum poţi să-l asculţi?" întrerupe doamna, depoziţia martorului.

— „Spune, măi, cum a fost cu bătaia" zice colonelul.

— „Apoi cu bătaia o fost aşa: dumnealui, domnu Biţă, *s'o făcut a da* c'o scurtătură di lemn în dumneaei. Şă dumnezeici, madam Paraschiva a prins a ţâpă şă striga: — Lasă că ţi-oiu spune eu, tâlharule, că umbli după fimeia morarului, şi di nu ţ'o rupe schinarea, să... (aici i-o vorbă gre)".

— „Ce vorbă?" întreabă colonelul, pe când noi abia ne ţinem râsul. Dar doamna nu-i dă timp să răspundă:

— „Ieşi afară, spurcatule şi mincinosule. Auzi, că *s'o făcut a da.* Cum *s'o făcut,* mă, când femeia-i, toată, plină de sânge?..."

Crăcană se retrage grăbit spre uşă, cu spatele înapoi, făcând cu mâinile un gest care înseamnă: de, dacă nu vă place, ce să vă fac?... Iar când să iasă:

— „Coniţă, la ci să zăc. Că o fi întrat madama Paraşchiva în scurtătura lui domnu Biţă, ori o fi intrat domnu Biţă cu scurtătura în madama Paraşchiva, asta drept să spui, n'am *ocservat!"*

— „Mare tâlhar î-aista!" zice doamna de gazdă, clătinând din cap, pe urma lui Crăcană. Dar antrenată de râsul nostru, trebuie să zâmbească şi ea.

— „Mihai ştie o grămadă de istorii de-a banditului ăstuia. Nici n'ai crede uneori, ce s'ascunde sub mutra lui prostănacă. (Par'că-i un câne bătut, nu-l vedeţi? Ia spune-o. Mihai pe cea cu prinţul Sologub — sau Galitzine, care din doi era? — Sau spune-o pe cea cu fata dela Iaşi, pe care a desbrăcat-o, ziua nămiaza mare, în mijlocul târgului, sau pe cea cu reclamaţia ovreilor dela Folticeni..."

Şi Conu Mihai — *„Colonelul"*, cum îi spunem toţi — se pretează „de bonne grace". E destul să anunţe: — „Asta-i, dela Crăcană... citire" ca să fim toţi, numai ochi şi urechi. (Are colonelul şi un dar deosebit, de a povesti lucrurile cele mai hazlii, păstrând fizionomia cea mai serioasă cu putinţă). Şi din atâtea istorii în cari a avut prilejul să fie amestecată, personalitatea lui Crăcană se închiagă, ca a doua Venus din spuma mării.

Speriase Fălticenii.

Nu puţini erau acei cari căutau să pătrundă înţelesul tainic al comunicatelor oficiale, studiind cu îngrijorare fizionomia tuciurie a *domnului Crăcană.* — Căci toată lumea îi zicea aşa. — Când doamna, soţia colonelului, venea uneori pe la Folticeni şi, prietenoasă şi bună, se interesa pela localnici despre „ce se mai aude?", câte o ovreică tânără, cu braţele săpuse sau câte un ovrei bătrân, cu mâna la falcă, clătinau din cap, rotind priviri sperioase:

„Domnul colonel, aşa un om bun, să-l ţie Dumnezeu. Ştiţi, vorbeşte cu noi, parc'aş vorbi cu sora ori cu fratele dela mine. Da 'aista... aista a dumnealui... vai, vai, vai, vai!..."

— „Care aista?"

— *„Aista...* domnul Crăcană..."

(De altfel, Crăcană nu avea noţiunea fără-de-legilor lui. Pentru el, „tainicile luări" — cum zice, undeva, codul nostru penal — de găşte, raţe, vin sau rufărie, nu erau decât acte de rechiziţie — trebuia doar să facă pe garda, faţă de camarazii aflaţi în trecere prin târg, oferindu-le casă masă şi, uneori, câte... „un bal dansant" — iar câte un ghiont, scăpat în câte o coastă, sau câte o silnică aventură amoroasă cu slujnicile de prin vecini, erau, pentru dânsul, acte de... guvernământ).

Pus în cunoştinţă despre detestabila reputaţie a ordonanţei sale şi sesizat formal de un anunţ anonim — ale cărui „fapte" detaliate umpleau, din cap în cap cele 4 pagini ale unei coale — colonelul se hotărî să facă o anchetă severă. La anume ceas, dintr'o anume zi, convoacă la comandament pe toţi cei arătaţi în plângere, ca victime ale *„satrapului negru"* — proprie expresie! — Când toată lumea era adunată, colonelul trimise să-l cheme pe Crăcană. Pus în faţa victimelor sale, Crăcană începu să clipească repede-repede din ochi, scoţând, din învrăstarea fulgerătoare, a negrului cornei cu albul ochilor, efecte fascinante.

— „Il cunoaşteţi pe dumnealui?" întrebă colonelul arătând cu degetul spre Crăcană. Câteva glasuri consimţiră să recunoască, sfioase, ca nişte mirese în noaptea nunţii, că „aista-i domnu Crăcană".

— „Să iasă fiecare, pe rând, înainte şi să spuie ce are de reclamat", zise colonelul muind tocul în cerneală şi pregătindu-se să scrie. Dar nimeni nu se mişca.

— „Cine-i Sara Grinberg" întrebă el, consultând anonima. O evreică planturoasă eşi din rânduri.

— „Eu sunt domnu colonel!"

— „Câte găini şi găşte ţi-a furat dumnealui?"

— „Mie, domnu colonel? făcu ea cu mirare.

— Uite, scrie aici... dela Sara Grinberg, 4 găini şi 2 găşte..."

— „Ferească Dumnezeu, domnu colonel! Domnu Crăcană şi să fure? Aţi crede dumneavoastră una ca asta?"

Colonelul se opri încurcat.

— „Mai este în târg altă Sara Grinberg?" Ovreica se agăţă ca de o scândură salvatoare:

— „Mai este, domnu colonel verişoara dela bărbatu meu! Da aceea o chemă Rebeca Grinberg şi-i plecată deja de 5 ani, la America" adăugă ea cu părere de rău.

Colonelul ridică din umeri şi trecu mai departe:

— „Cine-i Iozef Marcu"

— „Eu sunt, domnu colonel. Da pot să jur că nu ştiu nimică".

Colonelul consultă iar denunţul şi citi: „...din pivniţa lui Iosef Marcu, crâşmarul din uliţa Strâmbă, două damigene cu vin..."

— „Ferească Dumnezeu, domnu colonel", sări cârciumarul, ca muşcat de viperă. „Eu nici n'am nici un strop di vin, pot să jur. Nu ştiţi dumneavoastră c'o fost ordin să vărsăm tăt vinul şi rachiul?"

— „Bine", zise colonelul fierbând „va să zică n'aveţi nimic de reclamat. Nici d-ta Carolina Ianculovici? Nici d-ta văduva Schaefer? Nici la d-ta Rozica Steiner, nu-i adevărat că... *(citind)*... intrând, în puterea nopţii, la Rozica Steiner în casă, a găsit-o desbrăcată şi şi-a bătut joc de ea..."

O furtună de proteste se auzi.

— „Nu-i adevărat, domnu colonel!"

— „Tăţi's minciuni"

— „Cini ştie, ci duşman o vrut să ni facă aşa un rău!"

— „Cum să vă facă rău? întrebă colonelul.

— „Aşa, ca să ni pule rău, cu domnu Crăcană".

— „Mare comedie! zise colonelul, trântind cu pumnul în masă. „Cine-i Isac Brietter?" Un ovreiu bătrân, făcu un pas înainte.

— „Eu sunt, domnu colonel!"

— „Ce-i cu purcelul d-tale? Că, iacă, sunt şi martori, că l'au văzut pe *dumnealui* eşind noaptea cu purcelul, din ogradă dela d-ta".

— „Domnu colonel, vă zic adevărat — aşa să am eu bini! — Purcelu, ei i l'am făcut *cadou.* Să vedeţi cum a fost..

Şi ovreiul începu o lungă naraţiune şi o închipuită conversaţie, între el şi „domnu Crăcană", din care reieşea limpede ca lumina zilei, că Isac Britter, numai cât nu-i căzuse în genunchi, rugându-se de Crăcană să accepte purcelul..

— „Eşiţi afară mămăligilor, zbieră colonelul furios. „Bine vă face, ce vă face, tâlharul ista, că aşa meritaţi. Trebuia să vă şi bată mama vostră de tărtani!"

Apoi către Crăcană, care şi-a luat o poză de victimă a unei erori judiciare:

— Şi tu tâlharule, piei din ochii mei, să nu te mai vad. Să-ţi faci catrafuţele şi să te duci la companie, să spui c'am dat ordin să te trimeată pe front. Eşi, că te omor.

Apoi, uşurat de fluxul de înjurături, ca un arc ce se destinde brusc, îl opri, în clipa când eşea pe uşă:

— „Stai mă! Vino încoace! Dacă vrei să te iert, să-mi spui drept ce-i cu purcelul lui Breitter?"

— „Poi dumneavoastră n'aţi auzit? scânci vinovatul.

— „Vasăzică nu vrei să te iert. Da ce crezi tu mă pezevenghiule, că eu sunt Isac Breitter sau vaca aceea de Rozica? Eu, atât te întreb aici-mi spui ce-i cu purcelul lui Breitter? De ce ai luat purcelul şi n'ai luat, mai de grabă, scroafa?"

Crăcană se dădu, prudent, doi paşi înapoi. Apoi, cu vocea unei fete mari care'şi dă poalele peste cap, răspunse, frământând podeaua cu ochii:

— „Atâta lucru mă pricepeam şi eu, domnu colonel, da vedeţi că n'am găsit decât purcelul, că scroafa o tăiase ei în ajun, s'o facă sacă. Că aşa, mănâncă şi ei carne de porc, nelegiuiţii dracului..."

Câte puţin din toate cele

Muzica japonezilor

Lumea Extremului Orient devine din ce în ce mai familiară europeanului. Astfel pictura, arhitectura şi cheramicele, precum şi poezia Asiei Răsăritene nu mai prezintă pentru noi un mister de nepătruns. Dar muzica japoneză pare să fie încă într'adevăr o enigmă pentru european. Muzica europeană însă, îndeosebi cea germană s'a popularizat întru câtva în Japonia, îndeosebi în ce priveşte pe marele compozitor Beethoven. Sunetul orchestrelor japoneze cu instrumente de suflat este ceva complect străin urechilor noastre. Japonezii nu cunosc marşuri cu ritm; fluere de tot felul şi tobe fac un sgomot pentru noi asurzitor, din care însă pentru japonez vorbeşte un sens mai adânc care-l entuziasmează, ceeace se explică prin faptul că japonezul nu cunoaşte limita între sunetele netransformate ale naturii şi cele ale muzicii compuse, dată fiind legătura lui strânsă şi imediată cu natura. Astfel instrumentele japonezului, şi în general ale omului asiatic, şi-au ţinut raportul cu sunetele naturii. Din timpuri străvechi instrumentele care dau un sunet înăbuşit, vag, sunt expresia caracteristicei muzicii japoneze: bastonaşe sunătoare, gonguri, jocuri pe plăci de piatră etc. Mai târziu s'au folosit fluiere, orgi de gură, şalmaie şi instrumente cu coarde, ţitera cotos, ghitara samisa şi vioara kokyus; dar toate acestea şi-au menţinut legătura imediată cu natura. Chiar şi vocea umană are ceva din sunetul ciudat al acestor instrumente, în monotonia lor excitantă. Marii compozitori moderni ai Japoniei redau această specifică muzică japoneză în instrumentaţia orchestrei moderne. Aici se remarcă o înrudire spirituală cu expresionismul european. Insă omul asiatic preferă în toate până în zilele de astăzi „dimensiunile mici", deasemenea şi în muzică şcoala pentalonică, miniaturală. De la muzica străveche de templu până la compoziţiunile impresioniste ale compozitorilor moderni, toată muzica japoneză este o artă în miniatură, dacă se compară cu monumentalitatea artei simfonice de la noi. Muzica japoneză nu cunoaşte armonia în crescendo dinamic a Apusului. Ea este mai mult sau mai puţin statică şi constrânsă în spaţiu. Ea reprezintă a fi, şi nu a deveni, liniştea asiatică, nu sbuciumul apusean.

Marile oraşe îşi formează tipul uman propriu

Există o legătură între nivelul culturii şi densitatea populaţiei. Marele geograf Friedrich Ratzel a dat în „Antropogeografia" sa o scală numerică pentru densitatea populaţiei la diferitele niveluri de cultură. Spaţiul cel mai mare îl necesită popoarele de vânători şi pescari, cum sunt eschimoşii, boşimanii, patagonii şi australienii. Densitatea populaţiei este aci de 0.002—0.009 pe km. pătrat. Unui singur om îi revine deci 110—150 km. pătraţi. Popoarele de păstori necesită deasemenea un spaţiu mare, densitatea populaţiei fiind de 0,7—1,8 locuitori pe km. pătrat. O populaţie mai deasă prezintă popoarele agrare. Astăzi regimul cu populaţie agrară, cu încopţuri de meserie şi trafic, de pildă Africa centrală, prezintă o densitate de populaţie de 1,8—5,5 oameni pe un km. pătrat. In regiunile agrare ale Europei centrale locuiesc 36, iar în Europa sud-estică 73 de oameni pe km. pătrat. Dacă se adaogă agricultorii industria şi traficul, densitatea populaţiei creşte imens. In provincia chineză Kiangsu trăiesc 338 de oameni pe km. pătrat. O densitate şi mai mare se întâlneşte în regiunile industriale. Dar există de pildă regiuni agrare în China mai dens populate decât cele mai industriale regiuni ale Germaniei. Se constată însă în genere o legătură strânsă între evoluţia densităţii populaţiei şi economiei. Populaţia în creştere impune automat o intensificare a producţiei. In relaţiile dintre densitatea populaţiei şi cultura spirituală nu se poate constata legături atât de imediate ca spaţiul. Convieţuirea strânsă între oameni crează o altă atitudine reciprocă a acestora şi astfel o altă formă de simţământ şi gândire decât acela al spaţiilor largi. Indeosebi oraşele mari îşi formează un tip anumit de om. De sigur că contează şi diferenţele naţionale şi rasiale. Un popor se poate mulţumi mai uşor decât altul la un spaţiu restrâns; astfel popoarele slave sunt mai puţin sensibile la un spaţiu restrâns, decât cele nordice. Cu cât omul cunoaşte mai bine spaţiul în care trăieşte, cu atât sentimentul lui religios este mai puţin pronunţat. Astfel pădurea adăposteşte mai mulţi demoni pentru popoarele de vânători decât ogorul pentru ţăran. Cea mai mare limitare a sferei irealului se găseşte desigur în oraşe, demonii şi misterele ne mai având loc. Există, deci legături strânse între credinţă şi densitatea populaţiei, cu toate că nu există o paralelitate simplă, dar raporturi asemănătoare între densitatea populaţiei şi alte domenii ale culturii sunt evidente.

Un nou rezervor pentru păstrarea unturii

Se anunţă din Buenos Aires că în ultimul timp, din cauza lipsei cutiilor de tablă, se folosesc esofaguri de vite drept rezervoare pentru untură, permiţându-se şi importul suplimentar al acestora din Uruguay.

Propaganda străină prin radio acționează prin falsificări intenționate și prin minciuni greu de verificat. Renunță deci de a mai asculta posturile străine de radio. E necinstit și în general interzis.

Surorile de caritate

Un cald și îndreptățit omagiu se cuvine acestor devotate îngrijitoare ale suferințelor răniților noștri, oridecâteori gândul nostru se îndreaptă spre ele. Pornite de jos, de unde suferința e mai înțeleasă sau din înalta societate, surorile de caritate au dat dovadă de-atâta devotament și-atâta putere de muncă, încât este o mândrie pentru noi să afirmăm că la reușita victoriilor atât de strălucite ale armatei noastre, a contribuit în cea mai mare măsură și această armată albă. Intr'adevăr, cine nu-și poate închipui nopțile de veghe ale surorei de caritate peste patul suferindului și grija ei de a-l reda cât mai repede frontului! Prin îngrijire părintească, mulți răniți au fost vindecați și trimiși iarăși să întărească rândurile victorioase ale armatelor aliate. Fără nici un fel de deosebire, uitând complet origina și felul de viață anterior, femeia bogată sau cultă a coborît din faimosul ei apartament și îmbrăcând șorțul alb, și-a pus tot sufletul în slujba neamului, muncind din zori până noaptea târziu, neobosite și convinse că fapta lor este cea mai mare și mai sfântă contribuție la lupta noastră atât de grea și-atât de glorioasă. Prin strădania lor de fiecare clipă, pornite pe urmele armatei, fiind de multe ori aproape de linia I, au putut fi salvate din ghiarele morții atâtea vieți și-atâtea dureri și-au găsit alinare. Am cunoscut într'un spital, unde fusesem trimis c'o misiune, soția unui foarte cunoscut nume bucureștean, ea însăși o femee foarte cultă, care mi-a spus, fără însă să pară că se plânge, că nu închisese ochii de 3 nopți. Ii sosise tocmai atunci răniți dela Odesa, cari cereau îngrijire specială și mult devotament. Deși pe față se putea zări umbra unei paliori din cauza mirosului de cloroform pe care spunea că-l suportă greu, totuși era atâta vioiciune în doamna aceea trecută de patruzeci de ani, atâta dragoste de salonul ei, încât am plecat gândindu-mă pe bună dreptate că țara noastră trebue să biruiască, pentru că este susținută puternic de toate inimile românești, gata să se sacrifice pentru ea.

Se cuvine un cald omagiu și-o mare recunoștință, de câte ori avem ocazie să preaslăvim eroismul de nedescris al armatei noastre, pentru că pe urmele armatei care înaintează victorioasă spre răsărit, se găsește neobosita mână a surorei de caritate, gata de ori ce sacrificiu. Când războiul se va termina și se vor liniști lucrurile, cei plecați spre satele lor pierdute prin văi sau prin munți, cei cu semne rămase pe trupul lor de explozia obuzelor, își vor aminti întotdeauna ca de un lucru mult de prețuit, de sora care se pleca atât de bună și de credincioasă peste patul unde trupul se svârcolea de dureri. Și gândul lor va rămâne cea mai vie recunoștință neștiută de nimeni, pe-acolo pe unde liniștea și pacea vor coborî peste suflete și peste rodul binecuvântat al ogoarelor noastre.

Constantin Salcia

SOLIDARITATE NAȚIONALĂ

Nu se poate spune că la acest război n'a luat parte toată suflarea românească, într'un entuziasm de nedescris. Pe front ostașii au dat dovadă de un curaj extraordinar, fugărind pretutindeni dușmanul, unde a încercat să scoată capul. In țară, toți cei rămași lângă ocupațiile lor au căutat să ușureze cât mai mult sarcina celor nevoiași, sau ai căror părinți s'au jertfit pentru binele țării. Aceste fapte au înobilat întotdeauna sufletul românului, recunoscut prin înțelegerea sa mare și dragostea sa față de cel necăjit. O astfel de faptă demnă de admirat este a unui contabil din Constanța, Gheorghe Burgher, care a solicitat Conducătorului Statului aprobarea de a ajuta din salariul său cu câte 1000 de lei. o familie de erou. Gestul său înălțător mărturisește puternicul sentiment patriotic al celor care se încordează prin astfel de exemple vrednice, în eforturile nației.

Dragostea de țară și spiritul de înțelegere al donatorului, călăuzesc atâtea gânduri limpezi ce se întorc spre jertfele eroilor. Iată ce scrie contabilul Gheorghe Burgher, în cererea adresată Mareșalului:

„Dela 'nceputul războiului, gândul meu mă poartă printre eroii neamului, ce luptă pe meleaguri îndepărtate, pentru Patrie și Cruce. Acești desrobitori de glie și de frați, purtători de stindarde sfinte, urcă cele mai înalte piscuri de naționalism, și se dăruesc în totul pentru dreptatea și demnitatea românească.

Noi, însă, cei din spatele frontului, ca urmași ai vrednicilor Eroi, se cuvine să ascultăm porunca Domniei voastre și să dăruim tot ceeace putem pentru a fi la înălțimea jertfei lor și a'naltelor imperative naționale.

Din aceste gânduri fiind călăuzit, am donat și eu lei 50.000 (cinci zeci de mii) în titluri, după cum se constată din alăturatele dovezi. Ceea ce-am făcut până acum găsesc că e prea puțin, față de marea jertfă a Eroilor Neamului nostru, de aceea îmi permit a vă ruga să binevoiți a aproba ca în fiecare lună să dau din salariul meu 1000 (una mie lei) la o familie împovărată, rămasă fără tată, din reg. 34 infanterie din Constanța, pe timp de 5 ani. Această sumă voi avea grijă să o depun locului ce-mi va fi indicat în mod regulat, la 1 ale fiecărei luni, spre a se trimite familiei alese de Domnia voastră".

Darul atât de semnificativ al lui Gheorghe Burgher face însă dovada unui suflet mare. Asemenea fapte românești isvorăsc dintr'o conștiință vie a datoriei pentru neam și sunt la înălțimea chemării ce ni s'a adresat.

Camaraderia neclintită germano-română în Răsărit

In războiul pe care-l ducem împreună cu germanii și italienii împotriva bolșevismului cutropitor, soldații din primele linii se înțeleg, chiar când nu cunosc aceeași limbă, printr'un simțământ care nu se poate să nu influențeze asupra restului națiunilor noastre și să nu aibă urmări din cele mai bune și pentru vremurile de pace, care vor veni.

Avântul cu care simplii soldați români au făcut de multe ori, doar cu bravura lor, fără teamă de moarte, mai mult decât blindajul celor mai moderne tancuri, strășnicia lor vrednică, loialitatea lor și mai presus de toate inițiativa sprintenă de care au dat dovadă în cele mai grele momente ale luptei, i-a ridicat pe culmi de egalitate cu bravii soldați germani, duri, drepți și disciplinați, cât și cu neobosiții, spiritualii și înduioșătorii frați soldați din Itala.

Soldatul din linia întâia are o psihologie a lui a parte. Pentru el faptele reprezintă totul. El înțelege și învață acolo, în ploaia de gloanțe într'o singură săptămână mai mult decât ar fi prins în patru clase de liceu, iar străbaterea întinselor locuri cu pieptul și cu armele sale, a învățat să lărgească orizontul înțelegerii și iubirii lui de aproape, cât și să distingă dintr'o ochire binele de rău.

O faptă de arme deosebită, făcută de un soldat, aduce pentru semenii săi de aceeași națiune, iubirea și prețuirea dreaptă a celarlalți de altă națiune și face ocolul frontului, trecând peste țări și mări.

Dar să lăsăm să vorbească faptele.

Iată, pe scurt, ce ne-a povestit soldatul Doniuc Aurelian din batalionul de pioneri:

„Ne aflam într'un sat aproape de Morazovskaja. Divizia ne ordonase să ne luăm alimente și muniții.

Intr'o viroagă, la 6 km., veniseră în sprijinul nostru și 2 tancuri germane. Eram în total vreo sută de soldați români, câțiva italieni și 12 soldați germani, — dintre care unul avea o raniță doldora, care-l făcea să i se îmbujoreze obrajii și să-i brăzdeze șiroae de nădușală, deși era frig de crăpau pietrele.

In timp ce ne îndreptam spre poziția ordonată, ne-au apărut în față două tancuri pe care erau trei soldați în alb și cari strigau:

— „Idi suda, noi predam la voi, — stând cu mânile ridicate în sus.

Când ne-am apropiat la 50 de metri, au deschis foc de mitralieră și de pistoale automate asupra noastră.

Ne-am culcat la pământ. Atunci s'a ridicat din tanc alt soldat rus, a scos de acolo un sac și ne cheamă să ne dea „hlebă".

Soldatul german cu ranița ne-a făcut semn să stăm liniștiți și a spus rusului: „La mine este bohat hleba".

El s'a prăvălit într'o parte, a desfăcut ranița și a scos din ea un fel de pachet, nu prea mare, ca o jumătate de franzelă, înfășurat într'un jurnal, strigând pe rusește că se duce el să ia și să dea pâinea, lăsând pe german să se apropie. Atunci rușii au încetat focul. Soldatul mergând cu pași normali, întinzând mâna să dea pachetul rusului, l-a lipit de tanc.

Rușii au sărit ca arși. Unul din ei a îndreptat pistolul spre capul soldatului german, omorându-l.

Dar imediat a făcut explozie și tancul și a luat foc. Doi ofițeri ruși și un soldat s'au predat. Noi i-am prezentat la rândul nostru primului comandant german întâlnit, iar pe camaradul german care ne-a scăpat viața l-am îngropat cu inimile întristate și recunoscătoare, — jertfa soldatului german, al cărui nume nu-l cunoaștem, a impresionat adânc pe toți ostașii noștri.

Cu astfel de exemple e plină istoria războiului contra bolșevismului și ele au partea lor temeinică în înfrățirea cu care s'au legat românii de germani și italieni în timpul acestei lupte care a dovedit lumii întregi, calitățile, priceperea, pregătirea și puterea de sacrificiu a fiecăruia.

Locot. I. Niculescu
Reporter de război S.M.P.

Vitejia dorobanților olteni

Câteva colibe de cazaci, abia la un km. în fața pozițiilor. Și totuși, pe cât se pare inaccesibile. Numai o vâlcea desparte pe dorobanții noștri de înălțimea pe care se întinde satul Duboskoy. Dar în vâlceaua asta sovieticii au făcut groapă lângă groapă și s'au ascuns în ele ca șobolanii.

Oltenii luptă aprig ziua întreagă. De trei ori sublt. Cernat Petre a dat năvală cu plotonul său până în pozițiile din față, — adevărate cazemate.

La al treilea atac, românii au făcut o spărtură în sistemul fortificat și câțiva ostași au ajuns până la primele colibe ale satului. Lupta acolo a fost crâncenă. Se hotărăște un nou atac. Și rușii au simțit aceasta. Acum se așteaptă ora marilor hotărâri.

Sublt. Cernat și soldații săi privesc fix spre pozițiile sovietice. Un suspin de ușurare iese din toate piepturile: bubue primele lovituri ale artileriei. Exploziile din pozițiile sovietice aruncă nori de zăpadă, amestecată cu brazde de pământ, iar în văzduh roesc avioane de bombardament. Bombele lor sgudue pământul din temelii. Infernul acesta durează mai bine de o oră. La ora 6, sublt. Cernat Petre spune: „Ii vom prinde ca într'un clește", și în clipa următoare plotonul întreg pornește la atac. Mitralierele sprijină pe trăgătorii pușcași, acoperind câmpul inamic cu foc; depe o înălțime trage mereu un tun anti-tanc. Oltenii sar din groapă în groapă. Bolșevicii se apără cu însuflețire; însfârșit, am pus mâna pe „fârtați".

„Inainte la cazemata următoare". Aici sunt câțiva bolșevici care trag de zor și nu pot li dați peste cap cu ușurință.

„Azi îi vom băga în sac" strigă slt. Cernat.

Incă un salt și dispare în groapa cu viespi, unde aruncă grenade de mână. Camarazii, aud de afară câteva detunături puternice. Ei aleargă spre cazemată unde găsesc un mănunchi de bolșevici sfârtecați iar printre ei și pe curajosul ofițer. Dar e ultimul care își mai lasă viața în această blestemată luptă apropiată.

Rușii ies din cazemate cu mâinile ridicate. Sunt peste o sută prizonieri. Moartea lui n'a fost zadarnică.

Cap. T. R.
Const. Niculescu-Vâlcea
Reporter de războiu S. M. P.

Broșurile, tablourile, emisiunile de radio și svonurile sunt răspândite de inamic nu pentru a-ți arăta adevărul, ci pentru a-ți otrăvi sufletul și a te îngenunchia. Păzește-te!

Incununarea sacrificiilor

Printr'un Inalt Decret publicat zilele acestea s'a conferit Ordinul militar „Mihai Viteazul" unui număr de ofițeri superiori și inferiori. Ceeace înseamnă o încă strălucită dovadă de vitejie cu care știe să lupte și să se sacrifice ofițerul român. Cunoaștem îndeajuns valoarea pe care o reprezintă această înaltă distincțiune a meritelor ostășești, semnificația și morală. Mai mult încă, învățămintele pe care le înfățișează, sub raportul tradiției și al învolburărilor istorice ce au plămădit cândva, luminosul ei simbol, un nou suflet românesc. Cu alte cuvinte, un ordin militar care determină, înălțând totdeodată, conștiința unui neam.

Prin noul număr de ofițeri distinși cu acest ordin, s'ar putea spune că fapta este pe linia obișnuințelor noastre.

Căci armata română a înscris încă odată, pentru întreaga comuniune românească, semnele nepieritoare ale destinului pe care-l merită și pe care-l așteaptă cu aceeaș încredere nešovăitoare. Ostașul român, dela ofițerul comandant de armată și până la bravul soldat, a înțeles, chiar în locul luptelor cele mai nimicitoare, că singurul vis pentru care e înălțător de frumos să te sacrifici, e visul părinților părinților tăi, mirajul acela al sufletului, încălzit în sanctificarea unei hotărîri supreme: Țara. Și faptele lor nu l-au dezis niciodată. Laurii victoriilor de pe câmpurile întunecate ale pustiului sovietic le poate încununa și în ceasul de față fruntea lor înfierbântată de cele mai sublime gânduri pentru neamul din care au plecat.

Decretul menționează, printre alte strălucite fapte de arme, și exemplul căpitanului Grigorescu A. Tudor, care, cu curaj excepțional, abnegație și spiritul de sacrificiu de care a dat dovadă în toate grelele misiuni ce a executat pe câmpul de luptă, în deosebi în luptele grele de apărare dela 20—23 Noembrie 1942. Apoi în luptele dintre Don și Volga, în zona Tebeklenerowo, fiind înconjurat de ruși, reușește să scape luptând, apoi atacă în fruntea unui pluton grupul inamic pe care-l distruge. Deasemenea în ziua de 23 Noembrie oprește și pune în ordine o unitate ca în fruntea ei să reocupe o veche poziție cu care ocazie cade grav rănit pierzându-și piciorul stâng.

George Dorul Dumitrescu

CĂRĂMIDA

Sgârcitescu este un calic și un neam prost cum nu s'a mai pomenit de multă vreme. Dacă n'aș fi trăit cele scrise mai jos, aș fi crezut cu siguranță că e minciună.

Intr'o zi, vreo câțiva proprietari de pe strada lui s'au dus la el acasă. Sgârcitescu i-a primit, că n'a avut ce-și face capului.

— Uite, domnule, de ce am venit. Avem aici în mahalaua noastră o biserică. Ei, bine, stimate domn, biserica e în ruină. Trebue s'o reparăm în primul rând, ca să nu se întâmple să cadă — Doamne ferește — pe noi. E păcat de Dumnezeu s'o lăsăm așa. Și ne-am hotărît să facem o colectă la oamenii de bine și cu ce-om mai pune noi, să reparăm sfânta biserică.

— Bravo!

— Trebue însă ca să mai faceți și dv. parte din comitet...

— Bine domnule! Se poate! Primesc cu cea mai mare plăcere.

Și, ca să dea exemplu, s'a înscris în capul listei cu lei 1000!

In prima Duminică, în loc de Cazanie, a vorbit d. Sgârcitescu despre mila creștină pe care el n'o cunoștea aducând apoi vorba despre repararea bisericii.

— Uite eu, din toată umila mea avere am rupt o mie de lei, și am dăruit-o cu toată dragostea. Faceți și dv. la fel.

In clipa aceia o bucată măricică de cărămidă s'a desprins de undeva și l-a lovit pe d. Sgârcitescu. S'a făcut galben de rușine, dar nu și-a pierdut firea. Inspăimântat totuși a zis:

— Și fiindcă vedeți și dv. starea în care se află sfântul locaș, mai dau încă una mie lei! In total 2.000 lei! Să mai facă și alții la fel, ți rog prietenește!

In biserică s'a făcut tăcere. Deodată o voce plăcută, probabil de femeie, s'a auzit zicând:

— Doamne, te rog fii bun și mai trântește-i în cap o cărămidă.

Poate mai dă 1000 lei!

— Domnișoară Lily, îmi dai voie să te visez la noapte?
— Sigur că da! Dar vezi să nu uiți să fii ceva mai îndrăsneț!...

JUMĂTATEA DE MILION

— Noroc, nea Costache!

— Noroc, mă băiatule! Ce mai faci?

— Bine, mă nea Costache— Bre, da' bine te mai ții! Nu te-am văzut — mi se pare — de vreo câțiva ani!.. Nu?

— Cum așa! Dela nunta lui Ionel al lu' văru' Sandu... Da. cum așa! Sunt — să nu mint — cam vreo patru ani!

— Sigur! Patru ani! Că Petrică al meu era mic... avea un an! Și acum are cinci ani!

— Bravo! Flăcău, nu glumă! L'ai dat la școală?

— Nuu! Păi la școală la șapte ani. Dar e la grădiniță!

— Așa?

— Da! Are uniformă, ghiozdan, tăbliță, condei... Să-l vezi ce de poezii știe..

— De! Deștept ca tată-său!

— Da' bine te ții, mă nea Costache! Ai mai întinerit! Parol!

— Dacă beau și mănânc ca un cal, cum să nu-mi meargă bine? Dealtfel, mă băiatule să știi dela mine că eu am prins chiag din vremurile bune! Ehe, ce vremuri!...

— Da' nici acum nu-i rău!..

— Că nu-i rău, e drept.. Da' nu-i ca 'nainte!..

— Mda!.. Altceva?

— Nimic! Toți suntem sănătoși. prăvălia merge...

— Uite că eram să uit.. Nea Costache, dumneata mai știi pe Dincă?

— Dincă? Care Dincă?

— Dincă al lui Ion Baston! Ala cu cherestea!..

— 'Aha! Ala care o ținea pe-a lui Ion Găman!..

— Ala!

— Ei, ce-i cu el?

— A ajuns rău de tot.. Și-a vândut cheresteaua casele și banii, un milion de lei, i-a împărțit cu nevastă-sa. Și-a luat partea și dus a fost...

— Cum?

— Da. nene Costache, și-a luat o jumătate de milion și a păpat-o!

— O jumătate de milion? Mai dă-l încolo, că nu cred!

— Pe ochii mei!

— Păi nu te gândești, mă? O jumătate de milion nu-i glumă! E bănet! Cum era să-i mănânce? Il lua dracu'!..

— Nea Costache, am vorbit cu nevastă-sa!...

— Ei și?

— Cum, bre? Cine să știe mai bine ca ea?

— Ia lasă-le 'ncolo de femei! Tu încă nu știi cum sunt ele?

— Știu, nene, dar m'am întâlnit și cu el... Slab, prăpădit.. Și mi-a spus el....

— Fugi că nu te cred... S'a lăudat!.. Ascultă-mă pe mine că sunt vulpoi bătrân!

— Ce interes avea?

Știu eu?... Auzi! Să mănânce o jumătate de milion! Ce crezi mă, că o jumătate de milion e o pătlăgică? Ei, lucru dracului..

— Și totuș i-a mâncat de i-a mers fulgii! zău, nea Costache!

— Taci mă! Să nu mai spui asta că te râd și curcile! Păi mai trăia el dacă mânca o jumătate de milion? Ascultă la mine: dracu-l lua! Să-ți dau eu ție o sută de lei de câte un leu și să poftești s'o mănânci! Să te văd!...

— Cu toate acestea i-a cheltuit de le-au mers fulgii!

— Ahaa! Apăi da. băete! I-a cheltuit! Asta da, se poate! Că omul cheltuiește, dacă-i vorba miliarde... I-o fi cheltuit! Dar nu i-a mâncat cum spui tu... Cum o să mănânce bani? Dă-l dracului, că n'are pipotă de struț!...

d. mait.

HAZURI

De-ale copiilor

Nicușor care se duce pentru prima oară la școală, într'o zi îi spune mamă-si:

— Mamă, eu nu mă mai duc la școală!

— Se poate? De ce să nu te duci?

— Păi profesorul meu nu știe nimic!

— Cum asta? De unde știi tu asta?

— Păi cum să nu știu? Dacă s'ar pricepe la ceva, nu ne-ar întreba pe noi! Și toată ziua ne întreabă!...

La judecată

— Acuzat, ești condamnat la doi ani închisoare pentrucă ai furat un ceas!

— Aha! 'va să zică au avut dreptate!

— Cine?

— Păi ăia care au fabricat ceasul! Scria pe el „garantat pentru doi ani" Și tocmai așa a fost!...

Oh, femeile!

— Imi ies din fire, dragă! Bărbații ăștia sunt de nesuferiți!

— Dar ce s'a întâmplat?

— Trebuia să mă întâlnesc cu el. Și uite, îl aștept aici dela orele cinci. Și acum e ceasul șapte!..

— La ce oră trebuia să vă întâlniți?

— La patru, dragă!

I-a stat ceasul

— Cum, domnule? După ce ai stat un an acasă, vii acuma la birou?

— Iertați-mă, domnule director, însă mi-a stat ceasul și n'am putut să mă deștept!

Accident

La tribunal:

— Inculpat, ai rupt un scaun de capul nevestei dumitale. Ce ai de spus în apărare?

— A fost un accident, domnule președinte.

— Cum un accident?

— Păi dom'le președinte eu n'am avut intenția să rup scaunul...

Copil deștept

Mama îi spune lui Nicușor:

— Iar te-ai purtat rău azi! Să știi că o să te spui lui tăticu!

— Apoi, așa v'am pomenit, pe voi, femeile! Nu puteți păstra niciodată o taină!...

EXPLICAȚIE!...

— Zici că asta-i cameră cu confort?
— Da!
— Dar aceia fără confort cum este?
— Tot așa! Numai că serviciul îl face bunică-mea!

AMENINȚAREA

— Dacă nu ești cuminte, te închid în coțetul cu găini!
— Bine tăticule! Să știi însă că ouă n'am să fac!

CAMARAZI, INSEMNAŢI-VĂ ZILELE ŞI ORELE

EMISIUNILOR PENTRU VOI LA RADIO ROMÂNESC

Una din grijile noastre de căpetenie este să păstrăm cu voi o legătură neîntreruptă prin singurele posibilităţi ce avem la îndemână de a ajunge până la voi pe front — acest front îndepărtat de strălucitele voastre victorii până la ţărmurile Donului şi ale Volgei, până în câmpiile Crimeei şi crestele Caucazului — şi aceste posibilităţi sunt emisiunile de radio.

Le-am alcătuit cu chibzuinţă, astfel încât nimic în ceeace vă priveşte de aproape să nu fie dat uitărei şi în privinţa aceasta aveţi emisiunile Orei ostaşului şi ale Poştei Militare radio.

Iar glorioasele fapte de arme pe care zilnic le săvârşiţi laolaltă cu marii voştri camarazi germani şi italieni frăţia nesdruncinată de pe câmpul de luptă dintre ei şi voi ajunge la cunoştinţa voastră prin emisiunile Orelor ostăşeşti româno-germane şi româno-italiene.

De aceea vă aducem la cunoştinţă ordinea în care aceste emisiuni au loc, pentruca să fiţi cu luare aminte la ele şi tot ce vă interesează să nu vă scape.

Iată această ordine:

I. ORA OSTAŞULUI

(se transmite pe Radio-România, 1875 m. lungime de undă Radio-Bucureşti 364.5 m., şi scurtă 32.4 m.)

Lunea, Miercurea, Sâmbăta de la orele 12—13.

POŞTA MILITARA RADIO

(se transmite pe aceleaşi lungimi de undă ca şi Ora Ostaşului)

In fiecare zi la orele 11.30—12 şi 17.30—18

Duminica de la 7.30—7.55 dimineaţa

III. ORA OSTĂŞEASCĂ ROMANO-ITALIANA

(se transmite pe aceleaşi lungimi de undă ca şi Ora Ostaşului)

In fiecare Marţi dela orele 12—13

IV. ORA OSTĂŞEASCĂ ROMANO-GERMANA

(se transmite pe aceleaşi lungimi de undă ca şi Ora Ostaşului)

In fiecare Vineri dela orele 12—13

V. ALTE EMISIUNI ROMANEŞTI

(se transmit pe 342,1 m. lungime de undă)

In fiecare zi informaţii la orele 15.30

Muzică românească: Marţia ora 17
Joia ora 19
Vinerea ora 17
Sâmbăta ora 10

VI. EMISIUNI SPECIALE

(se transmit pe 391 m. lungime de undă)

In fiecare zi:
dela 12.20—12.30 informaţiuni
In fiecare Marţi:
dela 16.15—17 ora militară românească

INSEMNAŢI ZILELE ŞI ORELE EMISIUNILOR DE MAI SUS

Artileria antiaeriană română
nimiceşte un regiment de cavalerie sovietică

In dimineaţa zilei de 21 Noembrie 1942, ne găseam încordaţi în uriaşa luptă de apărare împotriva puhoiului moscovit, încadrat perfect de armele cele mai moderne: artilerie de katiuşe şi numeroase formaţiuni de tancuri. Rezistenţa noastră era copleşită de forţele cu mult superioare ale inamicului.

Ne-am desprins atunci din încleştare pentru a putea forma o linie de rezistenţă înapoi, pe o poziţie mai favorabilă. Aici, liberi pe mişcări, ne-am organizat astfel ca să putem lovi.

Căpitanul Bombea fusese şeful biroului adjutanturii, din comandamentul unei mari unităţi. La începutul lunei Octombrie 1942 i s'a încredinţat comanda companiei antiaeriene a marei unităţi, după căderea eroică a locot. Porojan Alex., care creiase faima acestei unităţi.

In dimineaţa zilei de 21 Noembrie 1942, căpitanul Bombea primise ordin dela comandamentul diviziei să apere cu compania sa gara Abganerowo, în vreme ce infanteriştii lucrau la organizarea satului cu acelaş nume, unde se afla şi comandamentul marei unităţi.

Cum inamicul evita gara situată la 12 km. de sat, compania a. a. a primit ordin să se deplaseze spre comună, unde numeroase forţe de cavalerie inamică îşi făcuseră apariţia pe culmea de deal, cu intenţia de a ne învălui. La timp — o clipă mai mult şi totul ar fi fost prea târziu — a sosit căpitanul Bombea cu secţiile lui. Regimentul de cavalerie bolşevică este prins în flanc pe panta dealului din dreapta satului şi secerat fără cruţare. Cai şi oameni, tunuri şi mitraliere, primesc lovituri în plin. Focul de secerare al celor şase tunuri produce un adevărat dezastru inamicului. Se văd cum sar capete de oameni şi de cai, ţăndări din tunuri şi arme automate. Nechiază caii, se vaită călăreţii. Panica era de nedescris. Bravul căpitan dirija tirul şi nu cruţa. Comandanţii bolşevici încercau zadarnici să apuce pe după colul dealului spre a ieşi din raza focului. Comandantul vitezei companii le-a ghicit intenţiile şi în viteza cea mai mare a maşinilor, a deplasat două tunuri să cadă în spatele vrăjmaşului fugar. Tocmai când ruşii se credeau la adăpost, focul de secerare a căzut ca din Cer în rândurile lor. Cai cu picioarele rupte, călăreţi sfărâmaţi, plânsete, strigăte de ajutor, svârcoliri de moarte!... Călăreţii ruşi au apucat în galop nebun unii spre creastă, alţii la vale, în lung şi în latul poalei de deal, dar focul era după ei crud, nimicitor ca un blestem!

Regimentul de cavalerie, ce avusese misiune să ne învăluiască şi să ne prindă, a plătit scump încercarea.

In schimb, prin curajul, priceperea, intervenţia promptă şi eficace a căpitanului Bombea, comandamentul marei unităţi şi trupele angajate în luptă în localitatea Abganerowo-sat, au fost salvate.

Generalul comandant al Diviziei a întâmpinat pe căpitan cu vorbele:

— Căpitane Bombea, Ordinul Mihai Viteazul ţi se cuvine cu prisosinţă, este al tău!

— Mi-am făcut numai datoria, domnule general!, răspunse cu modestie căpitanul.

Serg. t. r.
Petre Vidu-Boengiu
Corespondent de război S.M.P.

SERGENTUL ASULTANEI GHEORGHE

In trenul permisionar ce pleacă din Tighina, către front, într'un vagon de clasa III-a, s'a urcat un sergent, îmbrăcat în uniforma de culoarea oţelului, a armelor antiaeriene. Aproape copil. Un omuleţ slab, oacheş, aproape încovoiat sub greutatea raniţei. Doar privirea ageră şi vulturească ardea sub sprâncenele de cărbune.

Şi-a pus tăcut bagajul în plasă şi s'a retras pe un colţ de banchetă lângă fereastră, răcâind din când în când cu unghia, sau aburind geamul ce se petrificase de ger. Dincolo de rotocolul desgheţat, se mohorau în amurg câmpiile Ucrainei.

A aprins gânditor o ţigare, şi a rămas aşa, svârlind doar din vreme în vreme câte un rotocol de fum albastru.

Şi trenul îşi suna trist fierăriile deacurmezişul stepelor ruseşti.

Mai târziu, şi-a dat jos raniţa şi a scotocit prin ea, căutând ceva de mâncare. A scos un pachet, apoi şi-a desfăcut centura şi şi-a scos mantaua, căutând din ochi un colţ unde s'o atârne.

Când s'a întors cu faţa, am observat pe pieptul firavului sergent, trei medalii, trei răbojuri care însemnau pe vestonul lui, trei pagini de glorie în cronica neamului.

Aceste trei decoraţii erau: Crucea de fier, Virtutea Militară şi Bărbăţie şi Credinţă. Două decoraţii româneşti şi una germană pe pieptul unui ostaş român!

Am căutat să intru în vorbă cu el şi luat pe departe, în timp ce mânca, a început să povestească agale, ca un basm cu Smei şi Feţi-Frumoşi, spus la o clacă ţărănească într'o seară de iarnă:

— „Eu sunt de loc din comuna Pocreaca, jud. Iaşi, şi sunt sergent într'o unitate de artilerie anti-aeriană. Eu, sunt telemetristul bateriei, adică măsor distanţa dela tun până la obiectiv şi ordon cu ce înălţător să se tragă.

— Eram cu unitatea mea, în luptele dela Kagarlyk. De cu seară, se stârnise un frig şi un vânt, iar peste noapte a căzut o brumă de un deget de groasă. Cam dinspre ziuă n'am mai putut dormi. Mă cuprinsese un frig care făcea să-mi clănţăne dinţii. Dacă am văzut că mă scutură frigul, m'am sculat şi am început să alerg prin jurul bateriei, ca să mă încălzesc. Oamenii dela tunuri dormeau, doar sentinela se plimba prin faţa bateriei, păzind văzduhul cu binoclul agăţat de gât. După ce m'am săturat de alergat, am început să car proectile, aşa ca să-mi fac de lucru şi ca să mă încălzesc.

Cum căram aşa, deodată aud de peste dealul din faţă un sgomot îndepărtat de motoare. M'am oprit din drum, aşa cum eram cu braţele pline de proec-
— „Ei drăcie, astea-s avioane"
tile, şi am ascultat.
mi-am zis.

— „Ce s'aude Don'Sergent", mă întrebă sentinela.

— „Bondarii lui Ivan", îi răspund eu, ascultând sgomotul care parcă venea din pământ.

— „P. Asultanii, nu-l păcăliţi voi, mă ciolovecilor, şi cât ai clipi din ochi m'am repezit la primul tun, m'am aruncat în şea, şi l'am pus în stare de funcţionare. Apoi, am aşteptat. In jur, muniţie, berechet.

Pe măsură ce timpul trecea, sgomotul se apropia, devenind un vuet surd, tot mai apropiat. Am strigat la oameni, şi aceştia au sărit din culcuşurilee lor care dincotro, venind în goană la tunuri. Nici n'au apucat ei să se pregătească, când după muchea dealului, veneau **„la firul ierbii"**, tiptil aproape târându-se, zece avioane ruseşti de tipul Rata.

Eu din telemetrist devenisem tunar la tunul nr. 3. Mă gândeam: muniţii din belşug, vânat, slavă Domnului, acum numai isteţ să fiu să le dărâm. Ca fulgerul am tras o salvă de cinci proectile în cele din frunte. In clipa următoare, două din ele s'au dat peste cap şi au luat foc. Din ele a isbucnit o flacără înaltă şi apoi o coloană de fum, negru ca sufletul Rusiei.

Schimb ţinta, şi încă o salvă! Incă o „rată" porneşte printr'un vârtej ameţitor către pământ. Şi acesteia **„îi stătuse ceasul"**. Un avion din grupul lor, ia înălţime şi ne mitraliază. Două din tunurile bateriei mele, au tăcut. Mă uit spre ele. Oamenii se svârcoleau pe jos, iar trăgătorul dela unul din ele încremenise în poziţie de tragere cu piciorul pe pedală.

Incă o salvă.

Dela primul foc, am sburat trenul de aterisaj, al celui mai apropiat avion. Mitraliera bondarului de sus ne sorcoveşte cu gloanţe.

Am simţit o fulgerătură în gleasna dreaptă, pe care n'am prea băgat-o în seamă la început.

Pregătesc o nouă salvă. Când să pun din nou piciorul drept pe pedala de tragere, n'am mai putut. Imi înţepenise.

Fac câteva sforţări. Zadarnic. Piciorul nu mă mai asculta. Il simt cum înţepeneşte, iar în bocanc simt sângele cum isvorăşte cald. Dacă am văzut că nu mai pot trage cu dreptul la pedală, m'am răsucit, am pus piciorul stâng... şi încă o salvă.

Aveam noroc în ziua aia, un avion care luase înălţime, probabil ca să ne mitralieze, s'a aplecat uşor pe o aripă şi a pornit în spirală, către pământ. Ateriza forţat.

Soldaţii dela celelalte baterii s'au repezit către avionul doborât, să imobilizeze pe aviatori şi să-i dezarmeze.

Dar din carlingă, echipajul îi primeşte cu o salvă îndrăcită de mitralieră. Rana îmi paralizase complet piciorul drept, dar cu stângul pe pedală, am mai tras în avionul doborât un singur proectil... şi l-am făcut praf. E de prisos să spun că celelalte au luat-o la fugă.

Pierdusem doi oameni, şi aveam patru răniţi, cu mine cinci.

Am dat ajutor d-lui Sublocotenent să-i panseze pe cei răniţi. De mine aproape uitasem. Numai când d. Sublocot. a observat că şchiopătez, şi m'a întrebat ce am, mi-am dat seama că sunt rănit serios:

— Mi se pare că m'au împuşcat şi pe mine. Dar lasă că şi eu le-am plătit-o! Să mă pomenească!

Când a încercat să-mi vadă rana, sângele îmi încleiase piciorul aşa că a trebuit să-mi tae bocancul.

Am cerut să fiu pansat la infirmerie şi să fiu lăsat tot pe front la unitatea mea.

Dar rana se agrava din ce în ameninţând cu cangrena.

M'au trimes cu sila în ţară, prin spitale şi apoi am avut o lună concediu. Pe urmă m'am întors la unitate şi acum mă întorc pe front dintr'o delegaţie".

In vagon se întunecase deabinelea, şi pe măsură ce timpul trecea, gerul îşi făcea tot mai mult loc printre noi.

— „Dar nu mi-ai spus cum te cheamă, Domnule Sergent?"

— „Pe mine? Sergentul Asultanei Gheorghe"!

Sold. t.r. I. L. Postolache
Reporter de război S.M.P.

RĂZBOIUL DIN AFRICA DE NORD

Situaţia frontului în Tunisia, la începutul lunii Martie 1943

Proverbe

Păzeşte să nu te apuce boala şi când te apucă, preîntâmpin-o,

*

Lumea-i ca o scară, altul se urcă, altul coboară.

*

Lumea aşa este; unul râde, altul plânge.

*

Lupul nu se teme de câini fără dinţi.

*

Am prins un lup, îl las, dar nu mă lasă.

*

Strălucea de frumuseţe, că-ţi răpea ochii.

*

Nu şi-l îndoieşte mijlocul.

*

Mi-a rămas mintea pe frumuseţea sa.

*

Omul cu două gânduri.

*

Toate farfuriile nu fac pentru ciorbă.

*

La mâncare întâiul, la lucru nici cel din urmă.

*

Prinde focul cu mâna.

*

Stă cu mâna pe dinainte

*

Dă cu ambele mâini.

*

Catârul nărăvit duce sarcină grea.

*

Dă-i cu tifla şi lasă-l.

*

Minciuna se alege, ca untdelemnul pe apă.

*

Zidul are urechi.

*

Frumuseţea satului, urâţenia casei.

*

A nins şi-a învelit urma.

*

A rămas gătită şi nesărutată.

*

Stăpân îţi eşti, plăcintă mănânci.

*

Şi-a înghiţit nodul şi tăcu.

*

După nori şi soare.

*

Ca naşul la nuntă.

*

Nevasta ta, după rândul tău,

*

Tot învaţă omul şi neînvăţat moare.

*

Nici între neveste, nici între fete.

*

Dacă vrei să trăeşti cu altul să te faci mai mic.

*

Piatra crapă, omul nu crapă.

*

De un pai nu se face maiu.

*

S'a prins de poartă mare.

*

Nu e sat fără popă.

*

Puiul cel bun se cunoaşte de la creastă.

*

Cine e sub prun, mănâncă prune.

*

Nici lemnul putred pom, nici hoţul om.

*

Pricepe, sacule, de după uşe.

*

De om rău, departe.

*

In gaură de şarpe!

*

De zgârcenia tatălui, rămâne fiul orb.

*

Cine ştie să tacă, este totdeauna folosit.

*

Norocul şi-l face omul.

*

Trântorul aşteaptă în gură de-a gata.

*

Dacă s'a înnecat mantaua, a dat-o de pomană, pentru sufletul tatălui său.

*

Cine înjură, se insultă pe sine.

*

Cine se opăreşte în lapte suflă şi în iaurt.

DE VORBĂ CU MEDICUL

II

Mai mulţi cetitori ai foii noastre ne-au rugat să scriem tot ceia ce e în legătură cu alcătuirea şi funcţiunile trupului nostru, cu mijloacele de a ne apăra contra bolilor şi de ceia ce avem de făcut până la sosirea medicului în caz de accidente şi diferite boli.

Le îndeplinim dorinţa, mai ales că aceasta e şi misiunea noastră.

Omul are 254 de oase şi 4050 de muşchi.

Toate oasele trupului omenesc cântăresc vre-o zece kgr.

Inima omului cântăreşte 250—370 grame.

Creerul nostru e de trei ori mai mare decât al unei maimuţe, din care pretind unii, fără nici o dovadă, că se trage omul.

In timp de 24 de ore, omul dă afară 450 gr. de fiere (bilă).

Dacă această fiere *rămâne în sânge, omul se îmbolnăveşte de* gălbinare *(icter), boală despre care, în curând, o să vă scriem.*

Lenea distruge şi trupul şi sufletul omului.

Un om leneş e un om bolnav. Dar şi un om care nu munceşte 8 ore pe zi, care nu doarme 8 ore şi care nu se odihneşte 7—8 ore şi care nu se hrăneşte cum trebue, e pradă multor boli trupeşti şi sufleteşti.

Vara, tot omul trebue să se scoale la 5 dimineaţa, iar iarna la 7.

Odată trezit din somn, camarade, dă-te jos îndată din pat.

E lucru ştiut că cine-şi pierde nopţile, îşi scurtează viaţa.

Nu te aşeza la masă nici odată cu mâinile murdare. O mulţime de microbi, foarte periculoşi, pot infecta hrana şi apoi măruntaele noastre.

De pildă microbul lingoarei (febrei tifoide, tifosului de burtă) şi microbul holerei, pot pătrunde astfel în stomacul şi sângele nostru.

Nu mânca repede. Mestecă bine bucatele.

După fiecare masă, clăteşte-ţi bine gura cu apă cu sare (o linguriţă de sare la un pahar de apă). Gura e paradisul (raiul) microbilor.

Rămăşiţele de mâncare dintre dinţi hrănesc microbii şi ei se desvoltă astfel fulgerător de repede.

Dacă nu se pot repara dinţii stricaţi din gură, scoate-i.

Dinţii stricaţi şi găunoşi fac pe om să pătimească mult de gingii, dureri, mistuire grea, dureri la încheeturi şi dureri ale inimei.

Cine mănâncă multe legume, zarzavaturi, fructe şi lapte trăeşte mult şi sănătatea lui nu-i sdruncinată.

Nu beţi apă decât atunci când sunteţi convinşi că e curată.

Prin apă se îmbolnăveşte omul de holeră, de febră tifoidă, *de* dizenterie.

Aibi grijă, camarade, ca zilnic să ai scaun. Un om încuiat (constipat), e vecinic bolnav. Otrăvurile rămase în el, îi otrăvesc sângele. Ii dă dureri de cap, greaţă, nelinişte, pierderea somnului şi a odihnei, pierderea poftei de mâncare,

Unii suferă din cauza buzelor *crăpate şi ne-au cerut sfaturi.*

Le răspundem:

Feriţi-vă de vânt, de băuturi spirtoase şi de fumat.

Nu rupeţi pieliţa uscată a buzelor ca să nu faceţi brâncă.

Ungeţi-le de 4-5 ori pe zi cu o alifie.

De pildă alifie de struguri sau una alcătuită astfel:

Dermatol 3 gr. + 30 gr. vaselină, sau:

Ichitiol ½ gr. 3 gr. Oxid de zinc + 40 gr. ceară.

Orice farmacie, cât de mică vă poate face aceste alifii.

Medic Lt. Colonel

Dr. Od. Apostol

DESPRE LUCRURI ŞTIUTE ŞI NEŞTIUTE

SNAGOV. Monăstire în J. Ilfov, pe un ostrov din balta Znagov. Fundaţiune din sec. 14, poate de la Vladislav I (pe la 1370), veche ctitorie domnească, refăcută în sec. 15. Altă dată ereau trei biserici, din cari o singură a rămas. Una din bisericile vechi (Adormirea M. D.) s'a risipit, cum şi alta (Buna Vest.) ridicată de Mitrop. Serafim la 1558. Cea actuală (Vovidenia) refăcută la 1517 pe temeliile celei mai vechi, fu isprăvită de Mircea Vo. (ciobanul) şi fiul său Petru. Clopotniţa-turn din faţă e dela Neagoe Vo. Zidurile dimprejur s'au dărămat.— După tradiţie şi cronici, S. erea ctitoria lui Vlad Ţepeş, îngropat acolo: e probabil că fusese refăcută de tatăl său Vlad. Danii domneşti prin hrisoave dela 1414, 1428 şi 1441 dela Vlad Vo. Pietre mormântale din vremea lui Mircea şi sec. 16 (Vornicul Pârvu, Ion Logof.: fiii lui Dragomir din Boldeşti şi mama lor Marga). — O uşă frumos cioplită din 1453, dela biserica cea veche, se află la Muzeul naţional. Panaghiar ciselat, dela Drăghici stolnicul, 1438. — Lista stareţilor începe dela 1440. — Câtva timp, în clădirile monast., azi dispărute, a fost şi temniţă (s. 17-18), în care a pierit şi Constantin Cantacuzen la 1663.

• •

PARCALAB. Dregător însemnat din ţările române, în sec. 15-18. In Moldova (unde apare în doc. la 1410) P. avea sarcina militară (guvernator de cetate) şi administrativă (cârmuitor al ţinutului). Pârcălabii cetăţilor mold., de obicei doi, ereau de: Suceava (care în prima jumătate a sec. 15 se numea „Vornic de S.", apoi „Portar de S."), Hotin, Cetatea-Albă, Kilia, Neamţ, Roman, Orhei, Soroca, P. de Hotin, Neamţ, Roman, figurau până la jum. sec. 17 în sfatul domnesc, după marii Vornici. Mai târziu, după desfiinţarea cetăţilor, rămaseră numai cârmuitori ai unui ţinut (în unele cu numele cel vechi de „Staroste"). — In T.-Rom. (sec. 15-17). Pârcălabii ereau de asemenea castelani ai cetăţilor domneşti (Târgovişte, Poenari (Argeş), Bucureşti, uneori Făgăraş, etc.) şi probabil şi cârmuitori ai judeţului din prejur. In restul ţării administrau vornici, bani sau căpitani. — Se mai numeau pârcălabi în T.-Rom., unii slujbaşi mai mici ai domniei, capii târgurilor şi satelor (ca „vornic" în Mold.), până sub Regulamentul organic în sec. 19. — (Cuvântul P. vine, prin maghiar, porkolab, dela germ. burggraf.)

• •

NEGRU-VODĂ. Tradiţia atribue întemeerea domniei Ţării-Româneşti lui Negru-Vodă, poreclă care poate ascunde pe unul din Domnii întemeetori din sec. 14 (Basaraba dela 1330, Alexandru fiul său, sau Radu dela 1380). După isvoare (cronici), neconfirmate, un Radu Negru ar fi fost primul voevod cunoscut la început. sec. 13 1215-30). Identitatea lui „Negru Vodă", dacă a existat un Domn cu acest supranume, e greu de lămurit. In cronică (tradiţia istorică-literară) „Radu Negru Voev." e un Domn venit din Făgăraş cu oaste şi coloni, fondator al Câmpulungului şi Argeşului şi întemeetor de ţară nouă. Tradiţia populară (în Muscel, Argeş Făgăraş, Vâlcea, Buzău) pune în seama lui Negru Vodă ridicarea cetăţilor, clădiri de vechi biserici, şi mai ales luptele biruitoare cu Tătarii. Aceste fapte cari au rămas întipărite în mintea poporului, îmbrăţişează o epocă întreagă a istoriei T.-R. (sec. 13-44), încă puţin cunoscută în amănunt. Aşa fiind, trebue să admitem că Negru-Vodă (chiar dacă această poreclă a fost a unui voevod în timpul vieţei lui), a luat înfăţişarea unui personagiu legendar căruia se atribue faptele de seamă ale mai multor Domni, a căror activitate a rămas posterităţei concentrată într'unul singur. Domnii T.-Rom. din sec. 14: Basaraba, Alexandru, Vladislav, Radu, au construit, au avut a face cu Făgăraşul, au înfrânt pe Tătari. Câte-şi patru, şi poate unii din înaintaşii sau urmaşii lor, s'au topit în imaginea lui „Negru Vodă", aşa cum s'a impus amintirei cea mai populară figură a tradiţiei naţionale. — (In Muscel, Argeş, Dâmboviţa, tradiţia asociază lui N.-V. numele Doamnei lui, Ana).

• •

CAVARNA. Târguşor în J. Caliacra, la Mare. Pe locul oraşului grec antic Bizone. Numele de Cavarna e cunoscut din epoca bizantină (CARVONA din sec. 14); centru cumanic în sec. 12—13.—(Populaţie act. 6000 loc.)

CAZACII de Ucraina, de peste Nistru, au călcat încă din sec. 16, pământul Moldovei, fie aduşi de Domni ca oaste de ajutor, fie năvălind după pradă în felul Tătarilor (sec. 16 — 17).

• •

CAZACI. Dela sfârşitul sec. 16 găsim în oastea Domnilor români, Cazaci cari serveau ca trupă călare şi pe jos orânduiţi în cete sub un polcovnic. (Mihai Vodă avea 2000 Matei 3000; iar în sec. 18 mai aflăm încă la Bucureşti, sub acest nume, o ceată de 100). — In Moldova în sec. 17 ereau patru cete (sotnii) cu căpitanii lor.

• •

MIHAI VODA. MONASTIREA veche a Sf. Nicolae, zisă mai târziu a lui M. V., pe un deal lângă Dâmboviţa, la Bucureşti, e cuprinsă azi în mijlocul oraşului. Fondată pe la sfârşitul sec. 14 sau început. sec. 15, probabil de Mircea Vodă. La 1433 documentele o menţionează ca „mon. S-tului Nicolae". Inzestrată pe la 1550 de Caplea a lui Ghiorma postein. („S-tu Nicolae al jupânesii Caplea"). — Mihai Vodă refăcu în întregime biserica actuală la 1594; reparată apoi la 1714 şi în zilele noastre. La 1595, Sinan fortifică monast. şi dealul. — Un palat domnesc, făcut de Ipsilanti la 1776, arse peste câţiva ani. — Monastirea e desfiinţată de mult. In casele ei, refăcute, se află azi Arhivele Statului.

• •

GEPIZII. Popor gotic, care pătrunzând în Dacia spre finele sec. 3, se întinse cu încetul, ocupând în al 5-lea cea mai mare parte a fostei provincii romane (Banat, Transilvania, Oltenia) şi Panonia. Regatul lor ţinu dela 454 (când înlocuiseră pe Huni) până la 567, când fură înfrânţi şi risipiţi de Avari. In sec. 7 încă, scriitorii bizantini numeau Oltenia-Banatul: „Gepidia". Urme dela Gepizi au rămas şi în limba noastră.

SOCOTELI DE PETRECERI

RASPUNSUL SOCOTELILOR DIN NUMARUL PRECEDENT

104.

105. Erau doi.

1
3/8
21/64
98
———
100

75⁹/₄₈ — 24³/₈ — 100

107. 11 + 11/11 = 12.

108. Erau bunic, tată şi fiu.

109. Imposibil, la a 3-a îndoitură are de 8 ori grosimea, la a 7-a de 128 ori grosimea, la a 20-a oară ar putea avea 20 m. grosime, la a 24-a oară ar avea 450 m., la a 30-a ar avea grosimea pământului.

110. Se vede din imagine împărţeala

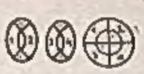

111.

112. CINE ŞTIE? CUM?

Daţi unui tâmplar o bucată de placaj de forma celei arătate în figură şi cereţi-i să facă un patrat numai prin 2 tăieturi şi fără să arunce nimic.

*

113. SOCOTEALĂ GREA

Cine poate înmulţi două numere întregi astfel ca produsul lor să fie 7?

*

114. JOC PATRAT

In pătratul pe care îl vedem trebuesc înscrise numerile ce ne sunt la dispoziţie, astfel ca, vertical, orizontal şi diagonal să avem rezultatul 15. Trei cifre au fost înscrise. Cine înscrie restul şi cum? Căci sunt mai multe cifre decât căsuţe goale.

*

115. INELE CU CIFRE

In punctele negre pe aceste trei inele parţial suprapuse, trebuesc înscrise numerile 1—12, astfel ca suma numerelor din fiecare cerc să fie 33.

Reportajele Zilei

Din țară — Din străinătate

Toate întreprinderile sunt datoare să angajeze invalizi, văduve și orfani de războiu

O nouă hotărâre arată încă odată grija guvernului pentru cei ce au dat piept cu dușmanul, pentru orfanii și pentru văduvele de războiu.

Lor trebue să li se facă cu precădere loc, pretutindeni, pentru a-și putea câștiga existența, — și din gândul acesta proteguitor pentru invalizi precum și pentru urmașii eroilor cari s'au jertfit a ieșit decizia d-lui ministru al muncii care pune în vedere tuturor întreprinderilor particulare să rezerve și să complecteze cu invalizi, orfani și văduve de războiu toate vacanțele ce se vor ivi în serviciile lor, până ce numărul acestora va atinge 10 la sută din numărul total al angajaților în funcțiune, calculat separat pentru funcționari, lucrători calificați, necalificați, etc.

Vacanțele vor fi comunicate de șefii întreprinderilor, inspectorilor speciali de control și românizare, în termen de 3 zile dela producerea vacanței.

In Capitală, vacanțele vor fi comunicate Oficiului de plasare I. O. V.

In locurile vacante care nu vor putea fi complectate cu invalizi, orfani și văduve de războiu fie că aceștia nu ar avea pregătirea necesară, fie că nu s'ar găsi solicitatori, se vor recomanda foștii luptători din actualul războiu, dacă îndeplinesc condițiile cerute. Aceste recomandări se vor face prin inspectorii de românizare sau prin Oficiile de plasare.

Toate operațiunile de plasare a invalizilor, orfanilor și văduvelor de războiu se vor face potrivit cu dispozițiunile din legea pentru plasarea invalizilor de războiu în funcțiuni și locuri de muncă din 1936 și ale dispozițiilor din regulamentul pentru punerea în aplicare a acestei legi.

Acei cari vor contraveni la dispozițiile prezentei decizii și la prevederile legilor și regulamentelor cari stabilesc normele de plasare ale invalizilor, orfanilor și văduvelor de războiu, vor fi sancționați potrivit prevederilor art. 10 din legea pentru plasarea invalizilor, orfanilor și văduvelor de războiu în funcțiuni și locuri de muncă din 1936, osebit de măsurile administrative care se vor lua împotriva lor.

Constatarea abaterilor dela dispozițiile legilor și regulamentelor care reglementează plasarea invalizilor și văduvelor de războiu se va face de către: inspectorii de muncă, inspectorii asigurărilor sociale, inspectorii de românizare și persoanele delegate în mod special cu acest control.

De asemenea d. dr. C. Dănulescu Ministrul muncii, a dat o decizie pentru reînființarea serviciului de plasare I. O. V.

O altă măsură de mare ajutor pentru lumea I. O. V.

Subsecretariatul de stat al aprovizionării armatei și populației civile a luat de curând o deciziune prin care toți membrii care formează marea familie a I.O.V.-ului, invalizi, orfani și văduve de războí, vor putea deacum înainte să se aprovizioneze cu alimente și articole de întreținere de la economatele publice în aceleași lesnicioase condițiuni ca și toți funcționarii și pensionarii statului.

Cei din provincie la economatele județene iar cei din Capitală la Depozitul militar de consum (șos. Vilor 44).

Extinzându-se dreptul de aprovizionare la economate a categoriei celei mai sensibile, pentru acești primi cetățeni ai patriei. o constitue lumea invalizilor, orfanilor și văduvelor de războí, s'a răspuns nu numai unuí imperativ de înaltă moralitate dar s'a căutat ca aplicarea în fapt a deciziunei luate să fie cu adevărat o ușurare din cele mai sensibile, pentru acești primi cetățeni ai patriei.

Prin ordinele categorice date în înțelegere cu Casa I. O. V., economatele sunt îndatorate să dea o atențiune deosebită aprovizionării membrilor I. O. V.-ului făcându-le toate înlesnirile cu putință.

D. ministru general Constantin. în sarcina căruia este dată aprovizionarea țărei, înscriind printre cele dintâi griji ale sale ajutorarea invalizilor orfanilor și văduvelor de războí, este o garanție că organele în subordine vor fi pătrunse de gândul din care este pornită această operă de asistență socială și vor depune toate eforturile spre a o duce la îndeplinire.

LUPTĂM PENTRU VIAȚA NOASTRĂ!

De poporul german ne leagă totul

La Timișoara a luat ființă Asociația regională Româno-Germană, și cu acest prilej d. dr. Aurel Cosma, consilier ministerial, a rostit o cuvântare, spunând între altele:

„Nu trebue să uităm că trăim într'un spațiu de soartă comună cu poporul german, de care totul ne leagă și nimic nu ne desparte. Această legătură a fost sfințită cu sângele vărsat în comun de cei mai bravi fii ai națiunilor noastre. In spiritul acestei legături să ne unim și noi, ca să muncim și să luptăm pentru biruința idealurilor noastre comune.

Trebue să ne dăm seama că am ajuns în clipa supremă a destinului nostru. Luptăm pentru vieața noastră și muncim pentru existența noastră. Astăzi nu se mai pune decât o singură problemă: să ne solidarizăm cu toții ca să-i înfrângem atât pe dușmanii din afară, cât și pe adversarii dinăuntru. Ostașii popoarelor noastre aliate ne vor aduce victoria armelor, iar noi să le pregătim drept recunoștință biruința sufletească a celor de acasă cari sunt pătrunși de aceeași credință ca și ei.

Poporul român nu poate fi decât pe acelaș front pe care luptă armata română. Tot gândul și toată simțirea populației trebue să fie îndreptată mereu cu aceeași încredere și dragoste spre aceia cari se jertfesc pentru biruința noastră de mâine".

Vizită în spitalele de răniți

D. general Ion Rășcanu, primarul Capitalei, a vizitat luni spitalele de răniți Vatra Luminoasă și Zerlendi, unde a împărțit personal daruri ostașilor răniți în războiul sfânt din răsărit, războí dus cu atâta bărbăție de bravii noștri ostași pentru asigurarea unui alt viitor și un alt prestigiu țării noastre.

CAZACII LUPTĂ CU ÎNFLĂCĂRARE IMPOTRIVA ASUPRITORILOR LOR BOLȘEVICI

Intr'unul din comunicatele marelui cartier german, din ultimul timp, s'a vorbit cu laude despre isprăvile unor localnici Ucraineni, Ruși, Tătari, Estonieni, Letonieni și Lituanieni, precum și neamurile din Caucaz, cari au pus mâna de bunăvoie pe arme, pentru a lupta alături de Germani, pentru patria și drepturile lor. Alte mii s'au alăturat între timp acestor formațiuni. Intre ei se disting mai ales Cazacii, luptători de încredere și încercați, cari au pornit la luptă până la ultimul om împotriva lui Stalin și a sistemului său, însuflețiți de un fanatism dârz și înflăcărat. Cazacii operează, în general, în formațiuni de cavalerie, ei fiind călăreți înăscuți. Ei luptă mai mult sau mai puțin în grupuri independente, fac servicii prețioase de siguranță și de cercetași, ducând și războiul de guerilă, în spatele inamicului. Vitejia lor e fără seamăn. Această trupă atât de temută de sovietici, e stăpânită de un spirit, dominat, în afară de credința nestrămutată în victoria Germaniei, și de ura sălbatecă față de tot ce e comunist. Fiecare din acești luptători pentru libertate și-a pierdut câte o ființă scumpă, un frate sau o rudă. Familiile lor trăesc în exil sau au murit de foame în timpul neomenoaselor munci. Ei înșiși siliți de a fi soldați sovietici, au trecut cu toții la Germani, constituindu-se voluntari împotriva celor ce-i chinuiau.

Cazacii sunt luptători de veche tradiție. Atitudinea lor ostășească și disciplina lor sunt admirabile. La ei există și azi, după vechiul drept al cazacilor, pedeapsa cu moartea, în caz de lașitate, indisciplină, furt și prădăciune. Necinstirea uniformei germane, cât timp o poartă, e pedepsită în același fel. Mulți Cazaci poartă azi decorațiile în bronz, argint și aur, conferite pentru acte de vitejie popoarelor din răsărit. In rândurile lor se află adolescenți, alături de oameni încărunțiți. Astfel s'a prezentat un băiat de 17 ani, care a fost respins de comisia germană din cauza înfățișării lui copilăroase. După a 4-a oară a fost primit, dovedindu-se un călăreț fără seamăn și fiind unul din cei mai buni curieri ai unității sale, Un Cazac de pe Don, în vârstă de 49 ani, care a luptat în primul războiu mondial, s'a prezentat împreună cu feciorul său de 19 ani. Astfel de exemple se întâlnesc cu miile.

Nimic nu este mai rău decât jugul bolșevic

Mitropolitul Sergiu al Lituaniei și Exarch al Letoniei și Estoniei a declarat în cursul unei predici pe care a rostit-o Duminecă în catedrala din Riga că nimic nu este mai rău decât dominația bolșevicilor.

In cazul unei victorii a bolșevicilor populația a numeroase țări va avea de îndurat nenumărate suferințe și va risca să fie exterminată. Pentru a se înlătura acest imens pericol va fi numaidecât nevoe să se facă toate sforțările și să se unească toate forțele disponibile. Când casa este în flăcări nu se discută despre felul în care s'ar instala cineva în camerele acelei case, în modul cel mai comod posibil, după incendiu, ci se începe pur și simplu stigerea focului.

Astfel ne vedem puși în fața obligațiunii de a învinge, înainte de toate și cu orice preț.

Să rugăm deci pe acel Atotputernic să ne ajute a sdrobi în mod definitiv bolșevismul pretutindeni unde el s'ar afla, și înainte de toate, în inimile oamenilor.

CINE A DISTRUS BISERICILE?

Cum se va putea ajunge la o pace dreaptă și trainică pentru toate popoarele lumii

Vice-președintele Statelor-Unite, d. Wallace, a ținut acum câteva zile o cuvântare ponegrind regimul de ordine din Germania și căutând să apere bolșevismul. I-a răspuns așa cum se cuvenea, d. dr. Dietrich șeful presei germane, care a spus între altele:

Nu știu, domnule Wallace, dacă ai citit vreodată programul partidului național socialist german, căci intr'altfel ai ști că spre deosebire de constituția d-voastră, paragraful 24 al acestui program constată în mod expres: „Partidul apără punctul de vedere al unui creștinism pozitiv".

Iată pentru ce nici o biserică nu a fost distrusă în Germania de național socialism. Ruinele bisericilor și mânăstirilor cari își ridică astăzi zidurile lor înegrite de incendii ca simboluri acuzatoare, au fost pricinuite de „soldații voștri creștini", trimiși de „democrația voastră creștină". Iată care este practica „bazei creștine a ordinei mondiale" pe care o predici cu fățărnicie domnule Wallace.

Acelaș este cazul în ce privește cea de a doua afirmație a dumitale. In clipele când războiul dus de democrația dumitale sortește distrugerii operele nemuritoare ale culturii europene când el distruge, fără alegere, adăpostúrile femeilor și ale copiilor, când el nimicește spitale și școli, în aceste clipe când democrația dumitale a săvârșit actele de barbarie cele mai neomenești din toate câte le cunoaște istoria omenirii, ai îndrăzneala să rostești această frază: „Democrația este speranța civilizației".

Dumneata, domnule Wallace, poți să numești toate acestea creștine și democratice, dar lumea știe că toate aceste acțiuni nu se deosebesc cu nimic de metodele preferate de asasinii bolșevici cu cari v'ați aliat. Spre a întări acest tratat diabolic, amenințí omenirea cu un al treilea războiu mondial. Poți fi însă sigur că dezastrul unui al treilea războiu mondial nu se va mai abate asupra popoarelor.

Prin lupta lor eroică, națiunile unite azi împotriva bolșevismului vor ști să înlăture pentru totdeauna acest pericol și să dobândească prin victoria lor, o pace dreaptă și durabilă pentru toate popoarele lumii.

Dece s'a făcut Stalin „mareșal"?

De multă vreme în cercurile ambasadei poloneze din Turcia se vorbește de oarecare încordare ce ar domni între Stalin și conducătorii propriu ziși ai armatei bolșevice, mareșalul Jukov și șeful adjunct al marelui stat major, generalul Vasilievski.

Se zice că gloria câștigată de acești doi eroi în cursul ultimei campanii de iarnă a început să-l neliniștească pe Stalin.

Aceste svonuri au prins tărie de când s'a aflat că Stalin a cerut să i se dea și lui gradul de mareșal.

Se socotește ca izbitor faptul că Stalin, care n'a fost niciodată ostaș s'a gătit pe neașteptate, prin hotărîrea autorității supreme pe care o conduce, cu un grad care a devenit atât de popular în Rusia.

Incă odată conducătorii Angliei recunosc pericolul submarinelor

Se află din Londra că amiralul Thomson, a desvăluit într'un discurs, agravarea pericolului submarin.

Amiralul Thomson a constatat că mijloacele de care dispune Anglia pentru a face față acestui pericol, sunt neîndestulătoare.

Construirea de vase rapide este insuficientă, ca măsura prin ea însăși. Trebuește un mare număr de vase rapide însoțitoare de convoaie și, înainte de toate, mult mai multe avioane. Pentru a fi la înălțimea însărcinării lor, avioanele ar trebui să se poată ridica în aer din largul mărilor, ceea ce ar necesita alăturarea pe lângă fiecare convoi a unui vas portavion.

ULTIMELE ŞTIRI

INTERNE

Un comunicat

Marele Stat Major a publicat următoarea comunicare:

Infractorii având vârsta între 18 şi 45 ani, condamnaţi sau în curs de judecată, aflaţi în libertate, care intră în prevederile legii nr. 831, publică în Monitorul Oficial din 18 Noembrie 1942 şi care n'au satisfăcut serviciul militar, se vor prezenta pe data de 1 Aprilie 1943 la cercurile teritoriale cărora aparţin urmând a fi încorporaţi cu contingentul 1944.

Cei care nu se vor conforma, vor fi urmăriţi şi sancţionaţi conform art. 16 din legea nr. 831/1942.

Preoţii în mijlocul răniţilor

Duminică a avut loc la Spitalul Z. I. nr. 345 o reuşită şezătoare misionară pentru viteji răniţi în războiul nostru sfânt.

Un sobor de slujitori format din p. c. preoţi: Traian Costea, protopop al Capitalei, G. Popescu, C. Gălculescu, I. Popescu, D. Iliescu-Palanca, C. Popescu, Gh. Păunescu şi C. Ghinuţei a săvârşit un serviciu religios intonând psalmi şi ectenii, pentru tămăduirea bolnavilor şi pentru izbânda armatelor noastre.

După oficierea serviciului divin p. c. protoiereu dr. Traian Costea a ţinut o cuvântare ocazională, în care a pus în lumină jertfa sublimă a ostaşilor şi mucenicia lor sfântă cerând tuturor să ne ridicăm în mărinimie până la ele.

EXTERNE

O cuvântare a d-lui Laval

Primul ministru francez, d. Laval, a rostit o cuvântare în reuniunea şefilor regionali ai miliţiei franceze.

Din nou, primul-ministru a înfăţişat principiile politicii sale, subliniind în special că nu este suficient de a vorbi spre a ajunge la un rezultat. Este necesară şi executarea proectelor începute.

In încheere, d. Laval a arătat importanţa bătăliei ce se dă în prezent în răsărit împotriva celei mai mari ameninţări pentru cultura occidentală.

Ziua eroilor germani

Comunităţile germane au celebrat Duminică, în principalele oraşe ale Italiei: „Ziua Eroilor".

La Roma la clebrarea ceremoniei au luat parte: ambasadorul Germaniei pe lângă Quirinal, Principesa Mafalda Savoia de Hessa, guvernatorul şi prefectul Romei, secretarul federal, care reprezenta partidul fascist şi reprezentantul forţelor armatei italiene.

Au mai fost de faţă d. dr. Ehrich, şeful naţional-socialiştilor care locuesc în Italia, membrii celor două ambasade germane de pe lângă Quirinal şi Vatican şi întreaga colonie germană.

Hotărârea poporului ceh

Cu prilejul împlinirii a patru ani dela înfiinţarea Protectoratului Boemiei şi Moraviei, preşedintele Hacha a adresat Fuehrerului o telegramă, prin care exprimă hotărârea întregului popor ceh de a pune la dispoziţia Reichului toate puterile ca şi celelalte popoare ale Europei, pentru ducerea mai departe a războiului total.

Nici un compromis!

O mare revistă italiană publică un articol în care între altele se spune că poporul italian respinge chiar de pe acum orice încercări de compromis cu un trecut care este socotit mort.

Sau Europa va avea sentimentul viu de solidaritate umană sau nu va mai exista.

Italia nu se gândeşte decât să câştige războiul, acest război pe care l-a voit acum trei ani în Iunie.

Dihonia anglo-americanilor

Un ziar american scrie cele ce urmează:

In timp ce noi ne certăm cu privire la frontierele viitoare şi la organizarea de după război, inamicul îşi strânge toate energiile sale pentru a câştiga războiul. Noi trebue să ne îngrijim de război, iar nu de pacea viitoare. Pe frontul oriental germanii au iniţiativa".

Atacuri împotriva fiului d-lui Churchill

Din Londra se află că primul ministru Churchill a trebuit să ia Marţi în Camera Comunelor apărarea fiului său, căpitanul Randolph Churchill, care, aflându-se în Africa de Nord în serviciul de informaţii al armatei, a publicat într'un ziar londonez de seară o scrisoare în care critica atitudinea şefilor săi.

Un deputat a ţinut să pună în vedere d-lui Churchill că regulamentele militare interzic ofiţerilor aflaţi în serviciul activ să scrie articole în ziare asupra chestiunilor militare sau politice.

Americanii infometează o insulă

Guvernul american a refuzat să mai dea insulei franceze Martinica alimente, astfel că populaţia este condamnată să moară de foame. Sute de refugiaţi au părăsit din pricina aceasta insula.

După ce au pierdut Harcovul

Pierderea Harkovului a pricinuit în Uniunea Sovietelor o foarte mare desamăgire, — scrie trimisul special al ziarului „New York Times".

Comitetul central al partidului comunist a adresat un apel soldaţilor pentru ca să reziste până la ultimul om. Apelul cuprinde şi ameninţări împotriva eventualilor dezertori.

„Aerodromuri secrete"

Svonurile cu privire la existenţa unor aşa zise aerodromuri secrete ale puterilor Axei, în nordul Mexicului, s'au dovedit a fi produsul unei închipuiri.

S'au trimis patrule în toate locurile unde ar trebui să se afle faimoasele aerodromuri secrete, însă toate aceste operaţii s'au încheiat prin pierderi, deoarece un anumit număr de soldaţi au murit de foame şi de sete în mijlocul pustiului.

Avioanele britanice au încălcat teritoriul Suediei

In cursul nopţii de Sâmbătă spre Duminică, pe deasupra sudului Suediei au sburat 20 de avioane străine, care venind dinspre vest, se îndreptau în special spre sud-est.

Avioanele au părăsit teritoriul suedez prin diferite puncte situate între Suedveland şi Simrishamn.

După scurt timp pe deasupra teritoriului suedez au sburat avioane ce veneau dinspre răsărit. Se pare că aceste avioane erau aceleaşi care sburaseră anterior spre est.

Apărarea anti-aeriană suedeză a intrat în acţiune în mai multe locuri.

Un ziar scrie că este vorba de avioane britanice care au făcut un raid deasupra regiunilor baltice din Germania.

1943 **MARTIE** 31 Zile
Răs. soarelui 6,14 SĂPT. 12 Ap. soarelui 18,6

J O I

18

ORTODOX: Chirill Patriarh. Ierus.
CATOLIC: Alexandru, Gabriel
PROTESTANT: Alexandru

Zile trecute 76
Zile rămase 289

« Ţara are nevoie de toate sufletele, de toate forţele, de toate puterile. »
(Mareşal Antonescu)

Continuă atacurile teroriste împotriva oraşelor franceze

Aviaţia anglo-americană şi-a continuat atacurile teroriste împotriva oraşelor franceze.

După ce bombardierele americane s'au năpustit asupra oraşelor din Bretagne şi Normandia ele au atacat acum oraşul Amiens distrugând un cartier muncitoresc. Până acum au fost scoşi de sub dărâmături 26 de morţi.

La Rennes au fost ucise până cum 262 morţi dintre cari 75 femei şi 43 copii.

La Boonen au fost ucise până acum mai mult de 80 de persoane, iar alte 300 grav rănite. In aceste două oraşe din urmă lucrările de curăţire a dărâmăturilor continuă şi în fiecare zi se descoperă noui cadavre sub ruine.

Dar nu numai oraşele sunt obiectul bombardamentelor ci şi satele în care nu se află nici un fel de obiectiv militar sau economic. In împrejurimile Amiens-ului, un sat care avea numai 50 de case a fost devastat de bombe provocându-se cinci morţi şi şapte grav răniţi.

Lista lugubră a victimelor bombardierelor americane devine din zi în zi mai lungă.

SITUAŢIA PE TOATE FRONTURILE

MIŞCAREA OFENSIVĂ GERMANĂ DIN SPAŢIUL DELA HARCOV CONTINUĂ

Mişcarea ofensivă germană din spaţiul dela Harcov continuă, extinzându-se şi mai mult spre nord. Ultimul comunicat german anunţă câştiguri de teren la nord-vest de Kursk, ceiace dovedeşte că frontul defensiv german s'a pus şi aici în mişcare. Plecând din spaţiul dintre Nipru-Doneţ, unde poziţiile germane s'au deplasat între timp, pe un front larg, până la Doneţ, atacul german a cuprins dincolo de Harcov, spre Nord, zone tot mai largi, pătrunzând prin aceasta, în unele părţi în sistemul ofensiv sovietic, de unde au fost scoase formaţiuni ale armatei roşii pentru întărirea situaţiei precare a armatelor bolşevice din spaţiul dela Harcov — din sectoarele mai nordice.

Incercările sovietice sprjinite de forţe puternice în vederea opririi atacului german, ales în spaţiul dela vest de Bjelgorod, au dat greş.

Un grup de forţe sovietice a fost încercuit într'o regiune împădurită la sud-est de Harcov. Toate încercările de străpungere a cleştelui au fost respinse.

Pentru a contrabalansa ofensiva germană din nord, sovietici au încercuit şi în ultimele 24 de ore să străpungă linia principală germană la nord şi la sud de lacul Ilmen. Atacul sovietic s'a prăbuşit însă sub focul concentric al armatelor germane.

Se pare că înaltul comandament sovietic prin aceste acţiuni ofensive tinde să pătrundă după străpungerea frontului german în Ţările Baltice, pentru a realiza în nordul frontului de răsărit, la sfârşitul acestei ierni, un succes mai mare, pe care n'au reuşit să-l realizeze în sud. Prin lupte foarte grele această încercare a fost din nou sdrobită. Luptele continuă însă cu mai multă înverşunare.

O înaintare a fost întreprinsă de sovietici pe ghiaţa lacului Ilmen cu ajutorul unor sănii motorizate. Atacul s'a prăbuşit imediat, 8 sănii motorizate au fost distruse.

La nord de lacul Ilmen, în regiunea Nogororad sovitici au dat un [illegible] puternic. Luptele sunt în curs.

In sectorul Leningrad, o încercare sovietică de a atinge regiunea oraşului, cu ajutorul unei căi ferate construită pe un rambleu în regiunea mlăştinoasă dela nord de lacul Ladoga, a fost dejucată.

LINIŞTE PE FRONTUL DIN TUNISIA

Pe frontul nord-african liniştea relativă din în ultimele zile continuă. Aceasta se datorează în parte condiţiunilor atmosferice, în parte însă această linişte ascunde pregătiri mai mari de atac din partea britanicilor, cari se îndreaptă împotriva frontului tunisian de sud, apărat de Mareşalul Rommel.

Pregătirile armatei a 8-a britanice par a fi încheiate. Artileria grea şi-a ocupat deja poziţiile şi a început tirul ei de reper asupra punctelor de sprijin germano-italiene. Diviziile hotărîte atacului s'au aliniat în apropierea frontului, plasându-şi rezervele în imediata lor apropiere.

Comandantul german aşteaptă în linişte atacul iminent, luându-şi măsurile necesare. Aviaţia germană face totul pentru a stingheri acest atac.

Puternice escadrile de avioane de luptă de modelul „IU 87", au atacat pe neaşteptate în cursul nopţii de 16 Martie concentrările de tancuri şi de vehicule ale britanicilor. Incendii întinse, ca şi violente explozii au dovedit eficacitatea atacului.

In cursul unei acţiuni izolate, executată de un element de şoc englez în regiunea dintre Medeirin şi Taum Tatahuine, comandantul unui batalion britanic, care controla posturile de siguranţă înaintate, a căzut în mâinile germanilor.

In cursul altor acţiuni de recunoaştere, trupele germane au capturat 167 prizonieri.

Insigna răniţilor în Germania

Recunoscând meritele şi atitudinea curajoasă observată de întreaga populaţie în cursul atacurilor aeriene date de aviaţia inamică asupra teritoriului Germaniei, Fuehrerul a decretat că insigna răniţilor din război distribuită pentru rănile provocate de bombardamentele avioanelor, va putea fi decernată tuturor bărbaţilor, femeilor şi copiilor răniţi în aceste împrejurări, după aceleaşi principii ca şi insigna soldaţilor care luptă pe front.

Concurenţa evreiască în Palestina

Se află din Ierusalim că din numărul de 800 noui întreprinderi industriale, create în Palestina în ultimii patru ani, 560 sunt proprietatea evreilor imigraţi.

In această perioadă de timp 200 de întreprinderi care aparţineau arabilor, au trebuit să-şi înceteze lucrul, din cauza concurenţei evreeşti.

Comunităţile arabe s'au adresat autorităţilor britanice pentru a pune capăt acestei stări de lucruri, însă demersurile lor au rămas zadarnice.

Credite militare în Spania

Şeful statului spaniol a deschis un credit extraordinar de 2.180.000.000 pesetas pentru lucrări de importanţă naţională.

Din acest total 900.000.000 sunt pentru ministerul armatei de uscat, care va construi fortificaţii, va cumpăra material de război şi va construi cazărmi. Ministerul marinei va dispune de 350.000.000, pentru a-şi pune în aplicare un mare program de construcţii militare navale. Ministerul aerului are la dispoziţia sa 250.000.000 pesetas, pentru cumpărarea de material şi echipament.

Arabi condamnaţi la moarte în Palestina

Un alt arab a fost condamnat la moarte de tribunalul englez din Ierusalim, în urma denunţului făcut de un evreu care a susţinut că arabul ducea o activitate naţionalistă, îndreptată împotriva britanicilor. Execuţia a avut loc la câteva ore după condamnare.

Societatea Naţională de Editură şi Arte Grafice „DACIATRAIANA", Bucureşti, str. Sărindar 5-7-9 (tel. 3.84.30) înmatr. sub Nr. 156/942 la Reg. Of. Comerţului Bucureşti.
Tipărită la 18.III.1943